

Brüssel, 19.11.2025
COM(2025) 836 final

2025/0359 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

millega muudetakse määruseid (EL) 2024/1689 ja (EL) 2018/1139 seoses tehisintellekti käsitlevate ühtlustatud õigusnormide (tehisintellekti käsitlev digivaldkonna koondpakett) rakendamise lihtsustamisega

{SWD(2025) 836}

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Oma teatises „Lihtsam ja kiirem Euroopa“¹ teatas komisjon oma pühendumisest ambitsioonikale programmile, et edendada tulevikku vaatavaid uuenduslikke poliitikameetmeid, mis tugevdavad Euroopa Liidu (EL) konkurentsivõimet ning vähendavad inimeste, ettevõtete ja haldusasutuste regulatiivset koormust, säilitades samal ajal liidu väärtuste edendamisel kõrgeima standardi.

1. augustil 2024 jõustunud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2024. aasta määrusega (EL) 2024/1689, millega nähakse ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid (edaspidi „tehisintellektimäärus“), loodi kogu ELis usaldusväärse ja inimkeskse tehisintellekti ühtne turg. Selle eesmärk on edendada innovatsiooni ja tehisintellekti kasutuselevõtmist, tagades samal ajal tervise, ohutuse ja põhiõiguste, sealhulgas demokraatia ja õigusriigi kõrgetasemelise kaitse.

Tehisintellektimääruse jõustumine toimub etapiviisiliselt ning kõik õigusnormid jõustuvad 2. augustiks 2027. Vastuvõetamatute riskidega tehisintellekti kasutusviiside keelde ja üldotstarbeliste tehisintellektimudelitega seotud kohustusi kohaldatakse juba praegu. Enamikku sätteid, eelkõige suure riskiga tehisintellektisüsteeme reguleerivaid sätteid, hakatakse siiski kohaldama alles alates 2. augustist 2026 või 2. augustist 2027. Need sätted sisaldavad üksikasjalikke nõudeid andmehalduse, läbipaistvuse, dokumenteerimise, inimjärelvalve ja stabiilsuse kohta, et tagada ELi turule lastavate tehisintellektisüsteemide ohutus, läbipaistvus ja usaldusväärsus.

Komisjon on pühendunud tehisintellekti käsitleva määruse selgele, lihtsale ja innovatsioonisõbralikule rakendamisele, nagu on sätestatud **Euroopa tehisintellekti tegevuskavas**² ja **tehisintellekti kasutamise strateegias**³. Sellised algatused nagu üldotstarbelise tehisintellekti tegevusjuhend, komisjoni suunised ja vormid, tehisintellekti pakt ja tehisintellektimääruse kasutajatõe loomine suurendavad selgust kohaldatavate normide ja nende kohaldamise toetamise osas. Eelkõige pakub veebisait, mille kaudu pakutakse tehisintellektimääruse kasutajatuge, ühtset teabeplatvormi⁴ kõigi ressursside kohta, mis on sidusrühmadele tehisintellektimääruses orienteerumiseks kättesaadavad, sealhulgas suunised, riiklikud asutused ja toetusalgatused, veebiseminarid ja harmoneeritud standardid. Need jõupingutused jätkuvad ning ettevalmistamisel on täiendavad juhendid ja digivahendid.

Tuginedes juba kohaldatavate sätete rakendamisel saadud kogemustele, korraldas komisjon mitu konsultatsiooni, sealhulgas avaliku konsultatsiooni, et teha kindlaks võimalikud probleemid tehisintellektimääruse sätete rakendamisel, tagasisidekorje digivaldkonna koondpaketi ettevalmistamiseks, sidusrühmadel oma rakendamiskogemusi vahetult jagada võimaldava tegeliku olukorra kontrolli ning VKEde paneelarutelu, et teha kindlaks nende konkreetsed vajadused tehisintellektimääruse rakendamisel.

¹ COM(2025) 47 final.

² COM(2025) 165 final.

³ COM(2025) 723 final.

⁴ <https://ai-act-service-desk.ec.europa.eu/>.

Nende konsultatsioonide käigus ilmnisid **rakendamise seotud probleemid**, mis võivad ohustada tehisintellektimääruse põhisätete tõhusat kohaldamist. Need hõlmavad viivitusi riiklike pädevate asutuste ja vastavushindamisasutuste määramisel ning tehisintellektimääruse suure riskiga nõuete, juhendite ja vastavuskontrolli vahendite harmoneeritud standardite puudumist. Sellised viivitused võivad märkimisväärselt suurendada ettevõtjate ja avaliku sektori asutuste kulusid seoses nõuete täitmisega ning aeglustada innovatsiooni.

Nende probleemide lahendamiseks teeb komisjon ettepaneku **sihipäraste lihtsustamismeetmete** kohta, et tagada tehisintellektimääruse teatavate sätete õigeaegne, sujuv ja proportsionaalne rakendamine. Kõnealuste meetmetega tehakse muu hulgas järgmist:

- **seotakse suure riskiga eeskirjade rakendamise ajakava** standardite või muude toetusvahendite kättesaadavusega;
- **laiendatakse väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEdele) võimaldatavaid regulatiivseid lihtsustusi väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele**, see hõlmab lihtsustatud tehnilise dokumentatsiooni nõudeid ja erijoontega arvestamist karistuste kohaldamisel;
- nõutakse, et **komisjon ja liikmesriigid edendaksid tehisintellektipädevust**, selle asemel et jõustada tehisintellektisüsteemide pakkujate ja juurutajate suhtes sellekohaseid täpsustamata kohustusi, samal ajal kui suure riskiga juurutajate koolituskohustused jäävad kehtima;
- **pakutakse suuremat paindlikkust turustamisjärgses seires**, kaotades ühtlustatud turustamisjärgse järelevalve kava ettekirjutuse;
- **vähendatakse registreerimiskoormust** selliste tehisintellekti süsteemide pakkujate jaoks, mida kasutatakse suure riskiga valdkondades, kuid mille puhul pakkuja on jõudnud järeldusele, et need ei ole suure riskiga, kuna neid kasutatakse üksnes kitsaste või menetluslike ülesannete täitmiseks;
- koos Euroopa tehisintellektiametiga **tsentraliseeritakse järelevalvet** suure hulga üldotstarbelistel tehisintellektimudelitel põhinevate või väga suurtesse digiplatvormidesse ja väga suurtesse otsingumootoritesse integreeritud tehisintellektisüsteemide üle;
- **hõlbustatakse andmekaitsealaste õigusaktide järgimist**, võimaldades kõigi tehisintellektisüsteemide ja -mudelite pakkujatel ja juurutajatel töödelda isikuandmete eriliike, et tagada kallutatuse avastamine ja kõrvaldamine asjakohaste kaitsemeetmete abil;
- **laiendatakse tehisintellekti regulatiivliivakastide ja tegelikes tingimustes testimise kasutamist**, mis toob kasu Euroopa peamistele tööstusharudele, nagu autotööstus, ning hõlbustab ELi tasandi tehisintellekti regulatiivliivakasti loomist, mille Euroopa tehisintellektiamet 2028. aastast käivitab;
- sihipäraste muudatustega selgitatakse **tehisintellektimääruse ja muude ELi õigusaktide koostoimet** ning kohandatakse tehisintellektimääruse menetlusi, et parandada selle üldist rakendamist ja toimimist.

Lisaks seadusandlikele meetmetele võtab komisjon **täiendavaid meetmeid tehisintellektimääruse järgimise hõlbustamiseks ja sidusrühmade tõstatatud probleemide lahendamiseks**. Ettevalmistamisel on täiendavad juhendid, milles keskendutakse selgete ja praktiliste juhiste pakkumisele tehisintellektimääruse kohaldamiseks paralleelselt muude ELi õigusaktidega. See hõlmab järgmist:

- suunised suure riskiga liigituse praktilise kohaldamise kohta;
- suunised tehisintellektimääruse artikli 50 kohaste läbipaistvusnõuete praktilise kohaldamise kohta;
- juhend tõsistest intsidentidest teatamise kohta suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujate jaoks;
- suunised suure riski korral kehtivate nõuete praktilise kohaldamise kohta;
- suunised suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujate ja juurutajate kohustuste praktilise kohaldamise kohta;
- suunised koos põhiõigustele avalduva mõju hindamise vormiga;
- suunised vastutust käsitlevate normide praktilise kohaldamise kohta tehisintellekti väärtusahelas;
- suunised olulisi muudatuse käsitlevate sätete praktilise kohaldamise kohta;
- suunised suure riskiga tehisintellektisüsteemide turustamisjärgse järelevalve kohta;
- suunised kvaliteedijuhtimissüsteemi elementide kohta, mida VKEd ja väikesed keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad võivad järgida lihtsustatud viisil;
- suunised tehisintellektimääruse koostoime kohta muude liidu õigusaktidega, näiteks komisjoni ja Euroopa Andmekaitsekoostöö ühissuunised tehisintellektimääruse ja ELi andmekaitsealaste õigusaktide koostoime kohta, suunised tehisintellektimääruse ja küberkerksuse määruse koostoime kohta ning suunised tehisintellektimääruse ja masinamääruse koostoime kohta;
- suunised tehisintellektimääruse alusel määratavate vastavushindamisasutuste pädevuse ja määramismenetluse kohta.

Eelkõige näitavad sidusrühmadega konsulteerimised vajadust anda **suuniseid tehisintellektimääruse artikli 2 lõigete 6 ja 8 kohaste teadusuuringutega seotud erandite praktilise kohaldamise kohta**, sealhulgas selle kohta, kuidas neid kohaldatakse valdkondlikus kontekstis, näiteks ravimite või meditsiiniseadmete valdkonna eelkliinilistes uuringutes ja tootearenduses, millega komisjon tegeleb esmajärjekorras.

Need lihtsustamispuüdlused aitavad tagada, et tehisintellektimääruse rakendamine on sujuv, prognoositav ja innovatsioonisõbralik, võimaldades Euroopal tugevdada oma positsiooni tehisintellekti maailmajaona ja ohutult järgida tehisintellekti esikohale seadmise poliitikat.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Ettepanek on osa laiemast lihtsustamist käsitlevast digipaketist, mis koosneb meetmetest, mille eesmärk on vähendada ELi ettevõtjate ja ametiasutuste halduskulusid seoses nõuete täitmisega, ning mida kohaldatakse mitme ELi digiõigustiku määruse suhtes, kahjustamata alusnormide eesmärke. Ettepanek põhineb määrusel (EL) 2024/1689 ja on kooskõlas kehtivate poliitikameetmetega, et muuta EL tehisintellekti valdkonnas ülemaailmseks liidriks ja tehisintellekti maailmajaoks ning edendada inimkeskse ja usaldusväärse tehisintellekti kasutuselevõttu.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanek on mitme lihtsustamispaketi osa.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 114, mis on kooskõlas käesoleva ettepanekuga muudetavate õigusaktide vastuvõtmise algse õigusliku alusega.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Määrus (EL) 2024/1689 võeti vastu ELi tasandil. Seetõttu tuleb kõnealuse määruse muudatused teha ELi tasandil.

- **Proportsionaalsus**

Algatus ei lähe kaugemale kui on vajalik, et saavutada lihtsustamise ja koormuse vähendamise eesmärgid, vähendamata seejuures tervise, ohutuse ja põhiõiguste kaitset.

- **Vahendi valik**

Ettepanekuga muudetakse määrust (EL) 2024/1689, mis võeti vastu seadusandliku tavamenetluse teel. Seetõttu tuleb ka kõnealuse määruse muudatused võtta vastu määrusega seadusandliku tavamenetluse kohaselt.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ettepanekule on lisatud komisjoni talituste töödokument, milles antakse üksikasjalik ülevaade määruse (EL) 2024/1689 teatavate sätete kavandatud muudatuste mõjust. Selles esitakse ka kavandatud meetmete positiivse mõju analüüs. Analüüs põhineb olemasolevatel andmetel, konsultatsioonide käigus ja tegeliku olukorra kontrollimise käigus kogutud tabel ning sidusrühmadelt tagasisidekorje kaudu saadud kirjalikul tagasisidel.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Ettepaneku raames korraldati mitu konsultatsiooni. Need kõik täiendasid üksteist, sest puudutasid kas erinevaid aktuaalseid küsimusi või algatusega seotud sidusrühmi.

Lihtsustamist käsitleva digipaketi esialgses analüüsietaapis avaldati 2025. aasta kevadel ettepaneku põhisuundade kohta kolm avalikku konsultatsiooni ja tagasisidekorjet. 9. aprillist 4. juunini 2025 toimus konsultatsioon tehisintellekti kasutamise strateegia kohta,⁵ 11. aprillist 20. juunini 2025 küberturvalisuse määruse läbivaatamise kohta⁶ ja 23. maist 20. juulini 2025

⁵ Euroopa Komisjon (2025) „Call for evidence on the Apply AI Strategy“ (Tagasisidekorje tehisintellekti kasutamise strateegia kohta). Kättesaadav: [Tehisintellekti kasutamise strateegia – Euroopa tugevam positsioon tehisintellekti vallas](#).

⁶ Euroopa Komisjon (2025) „Call for evidence on the revision of the Cybersecurity Act“ (Tagasisidekorje küberturvalisuse määruse läbivaatamise kohta). Kättesaadav: [ELi küberturvalisuse määrus](#).

Euroopa andmeliidu strateegia kohta⁷. Iga konsultatsioon hõlmas küsimustikku, mis sisaldas jaotist (või mõnikord mitut jaotist) rakendamise ja lihtsustamisega seotud probleemide kohta, mis olid otseselt seotud lihtsustamist käsitleva digipaketi üle peetud aruteludega. Esimese konsultatsiooni käigus saadi kokku 718 vastust.

Lisaks avaldati 16. septembrist 14. oktoobrini 2025 tagasisidekorje lihtsustamist käsitleva digipaketi kohta⁸. Selle eesmärk oli hõlmata algatuse kogu kohaldamisala ja anda sidusrühmadele võimalus esitada ühekorraga märkusi konkreetsema ettepanekute rühma kohta. Kokku saadi 513 vastust väga erinevatelt sidusrühmadelt.

Et suurendada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) teadlikkust lihtsustamist käsitleva digipaketi kohta ja koguda neilt tagasisidet, korraldati 4. septembrist 16. oktoobrini 2025 Euroopa ettevõtlusvõrgustiku kaudu spetsiaalne VKEde paneelarutelu. Euroopa ettevõtlusvõrgustik on maailma suurim VKEde tugivõrgustik, mida haldab komisjoni Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEde Rakendusamet (EISMEA). VKEde paneelarutelud on võimalus konsulteerida selle raamistiku sidusrühmadega. VKEdel on võimalus esitada oma seisukohad tulevaste poliitikaalgatuste kohta. Lisaks veebipõhisele kirjalikule konsultatsioonile (mille käigus saadi 106 VKEde vastust) tutvustas komisjon 1. oktoobril 2025 toimunud koosolekul Euroopa ettevõtlusvõrgustiku osaks olevatele VKEde ühendustele ka lihtsustamist käsitlevat digipaketti.

Komisjoni talitused korraldasid 2025. aastal arvukalt kahepoolseid kohtumisi sidusrühmadega, et käsitleda konkreetseid probleeme. Arutelusid peeti ka liikmesriikidega. Lisaks kahepoolsele teabevahetusele arutati 2025. aasta juunis ja septembris nõukogu töörühmades lihtsustamist käsitleva digipaketi konkreetseid päevakorrapunkte, kus komisjon tutvustas praegust olukorda ja palus liikmesriikidel väljendada oma seisukohti.

Üldiselt oldi sidusrühmade tagasisides üksmeelel, et mõningate digieeskirjade kohaldamist on vaja lihtsustada. Suuremat sidusust ja keskendumist nõuete täitmisega seotud kulude optimeerimisele toetasid suures osas kõigi huvirühmade esindajad. Mõne spetsiifilisema meetme suhtes väljendati mõningaid eriarvamusi. Üksikasjalikum ülevaade sidusrühmadega peetud konsultatsioonidest ja sellest, kuidas neid ettepanekus kajastati, on esitatud lihtsustamist käsitlevale digipaketile lisatud komisjoni talituste töödokumentis.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Lisaks eespool kirjeldatud konsulteerimisele tugines komisjon käesoleva ettepaneku koostamisel peamiselt oma siseanalüüsile.

- **Mõjuhindang**

Ettepanekus esitatud muudatused on tehnilist laadi. Nende eesmärk on tagada poliitilisel tasandil juba kokku lepitud õigusnormide tõhusam rakendamine. Mõjuhindangu aruandes ei ole võimalik erinevaid poliitikavariante sisuliselt testida ja võrrelda.

⁷ Euroopa Komisjon (2025) „Call for evidence on the Euroopa andmeruume Strategy“ (Tagasisidekorje Euroopa andmeliidu strateegia kohta). Kättesaadav: [European Data Union Strategy](#).

⁸ Euroopa Komisjon (2025) „Call for evidence on the digital package and omnibus“ (Tagasisidekorje digipaketi ja koondõigusakti kohta). Kättesaadav: [Lihtsustamine – digipakett ja digivaldkonna koondõigusakt](#).

Lisatud komisjoni talituste töödokumendis uuritakse muudatusettepanekute põhjendusi ja esitatakse sidusrühmade seisukohad eri meetmete kohta. Selles kirjeldatakse ka kulude kokkuhoidu ja muud liiki mõju, mis ettepanekuga võib kaasneda. Paljudel juhtudel tugineb see mõjuhinnangutele, mis algselt tehti määruse (EL) 2024/1689 jaoks.

Komisjoni talituste töödokument on seega lähtepunktiks, millele toetudes saavad Euroopa Parlament ja nõukogu ning üldsus pidada ettepaneku üle selget ja aktiivset arutelu.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ettepaneku eesmärk on märkimisväärselt vähendada ettevõtjate, riiklike haldusasutuste ja laiema üldsuse halduskoormust. Esialgsete hinnangute kohaselt on võimalik kokkuhoid **≈ 297,2–433,2 miljonit eurot**. Samuti eeldatakse mittekvantifitseeritavat kasu, eelkõige tänu normide ühtlustamisele, mis lihtsustab nende järgimist ja jõustamist.

VKEed saavad juba praegu kasutada määruse (EL) 2024/1689 kohaseid regulatiivseid privileege. Mõningaid VKEdele juba antud regulatiivseid privileege laiendatakse väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele. Kuna nõuete täitmisega seotud koormus mõjutab VKEsid ja väikeseid keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjaid eaproportsionaalselt rohkem, eeldatakse, et need lihtsustamismeetmed on nende jaoks eriti kasulikud.

Ettepanek on kooskõlas komisjoni digivaldkonna õigusaktide digitaalse toimivuse kontrolliga, mille eesmärk on tagada poliitikaettepanekute nõuetekohane kooskõla tegelike digikeskkondadega (vt 4. peatükk „Õiguslik ja finantsalane digiselgitus“).

- **Põhiõigused**

Määrus (EL) 2024/1689 peaks edendama mitme ELi põhiõiguste hartas⁹ sätestatud põhiõiguse ja -vabaduse kaitset ning mõjutama positiivselt paljude erirühmade õigusi¹⁰. Samal ajal on määrusega (EL) 2024/1689 kehtestatud teatavate õiguste ja vabaduste suhtes mõningad piirangud,¹¹ mis on proportsionaalsed ja piirduvad minimaalselt vajalikuga. Eeldatavasti ei muudeta ettepanekuga määruse (EL) 2024/1689 mõju põhiõigustele, kuna kavandatud muudatuste sihipärane iseloom ei mõjuta reguleeritud tehisintellektisüsteemide ulatust ega nende süsteemide suhtes kohaldatavaid sisulisi nõudeid.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanekuga muudetakse määruse (EL) 2024/1689 järelevalve ja täitmise tagamise süsteemi, mille kohaselt antakse teatavate tehisintellektisüsteemide järelevalve üle komisjoni

⁹ Täpsemalt: õigus inimväärikusele (artikkel 1), eraelu austamine ja isikuandmete kaitse (artiklid 7 ja 8), diskrimineerimiskeeld (artikkel 21) ning naiste ja meeste võrdõiguslikkus (artikkel 23), sõnavabadus (artikkel 11) ja kogunemisvabadus (artikkel 12), õigus tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele, kaitseõigus ja süütuse presumptsioon (artiklid 47 ja 48), õigus kõrgetasemelisele keskkonnakaitsele ja keskkonna kvaliteedi parandamisele (artikkel 37).

¹⁰ Täpsemalt: töötajate õigus headele ja õiglasele töötingimustele (artikkel 31), kõrgetasemeline tarbijakaitse (artikkel 28), lapse õigused (artikkel 24) ja puuetega inimeste integreerimine (artikkel 26).

¹¹ Täpsemalt: ettevõtlusvabadus (artikkel 16) ning kunsti ja teaduse vabadus (artikkel 13).

tehisintellektiametile. Lisaks peaks tehisintellektiamet looma ELi tasandil tehisintellekti regulatiivliivakasti, et hõlbustada ettevõtjatel nõuete täitmist. Nende uute ülesannete täitmiseks vajab komisjon asjakohaseid vahendeid, mille maht on hinnanguliselt 53 täistööajale taandatud töötajat, millest 15 täistööajale taandatud töötajat saab katta sisemise ümberpaigutamisega. Selle mõju hindamisel tuleb arvesse võtta väiksemat eelarvemõju liikmesriikidele, kes ei pea enam tagama järelevalvet nende teatavate tehisintellektisüsteemide üle. Üksikasjalik ülevaade pädevuste üleandmisega kaasnevatest kuludest on esitatud käesolevale ettepanekule lisatud „Finants- ja digiselgituses“.

5. MUU TEAVE

• **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Komisjon jälgib uute sätete rakendamist, kohaldamist ja järgimist. Lisaks hinnatakse korrapäraselt käesoleva ettepanekuga muudetava määruse tõhusust, tulemuslikkust eesmärkide saavutamisel, asjakohasust, sidusust ja lisaväärtust kooskõlas ELi parema õigusloome põhimõtetega. Käesoleva ettepaneku jaoks ei ole vaja rakenduskava.

• **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei kohaldata.

• **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Artikliga 1 muudetakse määrust (EL) 2024/1689 (edaspidi „tehisintellektimäärus“). Eeskätt tehakse järgmist.

- Lõikega 1 lisatakse tehisintellektimääruse reguleerimisesemesse viide väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele.
- Lõige 2 on tehniline muudatus, mis on vajalik, et võimaldada tegelikes tingimustes testimise laiendamist suure riskiga tehisintellektisüsteemidele, mis on integreeritud tehisintellektimääruse I lisa B jaoga hõlmatud toodetesse.
- Lõikega 3 lisatakse tehisintellektimääruse artiklis 3 esitatud määratlustele VKEde ja väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate õiguslikud määratlused.
- Lõikega 4 muudetakse tehisintellektisüsteemide pakkujate ja juurutajate tehisintellektimääruse artiklis 4 sätestatud tehisintellektipädevuse alane kohustus komisjoni ja liikmesriikide kohustuseks edendada tehisintellektipädevust.
- Lõikega 5 lisatakse uus artikkel 4a, millega asendatakse tehisintellektimääruse artikli 10 lõige 5, mis annab tehisintellektisüsteemide ja tehisintellektimudelite pakkujatele ja juurutajatele õigusliku aluse töödelda erandkorras isikuandmete eriliike, et tagada kallutatuse avastamine ja parandamine teatavatel tingimustel.
- Lõigetes 6, 14 ja 32 viidatakse sellele, et välja on jätud pakkujate kohustus registreerida tehisintellektisüsteemid III lisa kohases suure riskiga süsteemide ELi andmebaasis, kui nad on tehisintellektimääruse artikli 6 lõike 3 alusel vabastatud suure riskiga süsteemideks liigitamisest, sest neid kasutatakse näiteks üksnes ettevalmistavate ülesannete täitmiseks.
- Lõige 7 sisaldab lõike 4 alusel tehtud muudatustest tulenevaid redaktsioonilisi muudatusi.

- Lõigetega 8 ja 9 laiendatakse tehisintellektimääruses VKEde jaoks sätestatud regulatiivsed privileegid väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele selles osas, mis puudutab tehnilist dokumentatsiooni ja nende suurust arvesse võtva kvaliteedijuhtimissüsteemi kehtestamist.
- Lõikega 10 lisatakse tehisintellektimääruse artiklisse 28 uus menetlus, mille kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et vastavushindamisasutusele, kes taotleb määramist nii käesoleva määruse kui ka tehisintellektimääruse I lisa A jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktide alusel, antakse võimalus esitada üks taotlus ja läbida üks hindamismenetlus, et saada määratud.
- Lõikes 11 tehakse ettepanek asendada tehisintellektimääruse artikli 29 lõige 4, mille kohaselt peavad vastavushindamisasutused esitama selles lõikes osutatud juhtudel ühe taotluse.
- Lõikega 12 muudetakse tehisintellektimääruse artiklit 30 nõudega, et vastavushindamisasutused, kes taotlevad teada antud asutuseks määramist, esitaksid taotluse kooskõlas uues XIV lisa osutatud koodide, kategooriate ja vastavate tehisintellektisüsteemide liikidega, mis on seotud komisjoni teada antud ja määratud organisatsioonide käsitleva uue lähenemisviisi infosüsteemiga, ning antakse komisjonile õigus neid koode, kategooriaid ja vastavaid liike tehnoloogia arengut silmas pidades muuta.
- Lõikes 13 selgitatakse tehisintellektimääruse artiklis 43 sätestatud vastavushindamismenetlust, kui suure riskiga tehisintellektisüsteem on hõlmatud tehisintellektimääruse I lisa A jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktidega ja kui tehisintellektisüsteem on liigitatud suure riskiga süsteemiks nii tehisintellektimääruse I kui ka III lisa kohaselt.
- Lõigetega 15 ja 16 jäetakse välja tehisintellektimääruse artiklites 50 ja 56 sätestatud komisjoni volitused võtta vastu rakendusakte, millega tehakse üldotstarbeliste tehisintellektimudelite tegevusjuhendid ja teatavate tehisintellektisüsteemide läbipaistvuskohustused liidus üldiselt kohaldatavaks.
- Lõikega 17 muudetakse tehisintellektimääruse artiklis 57 sätestatud tehisintellekti regulatiivliivakaste käsitlevaid norme, muu hulgas andes tehisintellektiametile õigusliku aluse seada ELi tasandil sisse tehisintellekti regulatiivliivakast teatavate tehisintellektisüsteemide jaoks, mis kuuluvad järelevalve poolest tema ainupädevusse, ning nõuda, et liikmesriigid tugevdaksid oma liivakastide piiriülest koostööd.
- Lõikes 18 täpsustatakse komisjoni õigust võtta vastu rakendusakte, milles määratakse kindlaks tehisintellekti regulatiivliivakastide loomise, arendamise, rakendamise, käitamise, juhtimise ja järelevalve üksikasjalik kord.
- Lõikega 19 muudetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemide testimist tegelikes tingimustes väljaspool tehisintellektimääruse artikliga 60 reguleeritud tehisintellekti regulatiivliivakaste, laiendades seda võimalust muu hulgas I lisa A jaoga hõlmatud suure riskiga tehisintellektisüsteemidele.
- Lõikega 20 luuakse huvitatud liikmesriikidele ja komisjonile täiendav õiguslik alus sõlmida vabatahtlikkuse alusel kirjalikke lepinguid I lisa B jaos osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide testimiseks tegelikes tingimustes.

- Lõikega 21 laiendatakse erandit mikroettevõtjatelt VKEdele, et järgida tehisintellektimääruse artiklis 17 nõutud kvaliteedijuhtimissüsteemi teatavaid elemente lihtsustatud viisil.
- Lõikega 22 kaotatakse komisjonile tehisintellektimääruse artikliga 69 antud õigus võtta menetluse lihtsustamiseks vastu rakendusakt teaduskomisjoni ekspertide kulude hüvitamise kohta, kui liikmesriigid seda taotleavad.
- Lõikega 23 laiendatakse selliste juhiste fookust, mida riiklikud ametiasutused võivad anda, VKEdelt väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele.
- Lõikega 24 asendatakse tehisintellektimääruse artiklis 72 komisjonile antud õigus võtta vastu rakendusakt turustamisjärgse seire kava kohta.
- Lõikega 25 muudetakse tehisintellektimääruse artiklis 75 teatavate tehisintellektisüsteemide järelevalvet ja jõustamist:
 - punktiga a muudetakse pealkirja;
 - punktiga b tugevdatakse tehisintellektiameti pädevust teatavate üldotstarbelisel tehisintellektimudelil põhinevate tehisintellektisüsteemide järelevalves ja jõustamises, kui mudelit ja süsteemi pakub sama pakkuja. Samal ajal selgitatakse kõnealuses sättes, et see järelevalve ei hõlma tehisintellektisüsteeme, mis on seotud I lisaga hõlmatud toodetega. Lisaks selgitatakse, et väga suurtesse digiplatvormidesse või väga suurtesse internetipõhistesse otsingumootoritesse integreeritud tehisintellektisüsteemide nõuetele vastavuse järelevalve ja jõustamine peaks kuuluma tehisintellektiameti pädevusse.
 - Punktiga c lisatakse mitu uut lõiget, millega antakse komisjonile õigus võtta vastu rakendusakte, et määrata kindlaks tehisintellektiameti jõustamisvolitused ja nende volituste kasutamise menetlused, lisatakse viide määrusele (EL) 2019/1020, millega tagatakse, et hõlmatud pakkujate suhtes kohaldatakse teatavaid menetluslikke tagatisi, ning antakse komisjonile õigus teha tehisintellektisüsteemide vastavushindamisi artikli 75 kohaldamisalas.
- Lõikega 26 muudetakse tehisintellektimääruse artiklit 77 seoses põhiõigusi kaitsvate asutuste või organite volitustega ja turujärelevalveasutustega tehtava koostööga.
- Lõigetega 27 ja 28 laiendatakse väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele artiklite 95 ja 96 sätteid, milles nõutakse, et vabatahtlikes toetusvahendites tuleks arvesse võtta VKEde vajadusi.
- Lõikega 29 laiendatakse tehisintellektimääruse artiklis 99 sätestatud VKEde karistusi käsitlevaid regulatiivseid privileege väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele.
- Lõige 30 sisaldab tehisintellektimääruse artikli 111 muudatusi, mis tulenevad lõikes 30 tehtud muudatustest, ning kehtestatakse kuue kuu pikkune üleminekuperiood pakkujatele, kes peavad tagasiulatuvalt lisama oma generatiivsetesse tehisintellektisüsteemidesse tehnilised lahendused, et need süsteemid oleksid masinloetavad ja tuvastatavad kui kunstlikult loodud või manipuleeritud.
- Lõikega 31 muudetakse tehisintellektimääruse teatavate sätete kohaldamise algust:

- III peatükis sätestatud suure riskiga tehisintellektisüsteemidega seotud kohustuste jaoks kehtestatakse mehhanism, mis seob kohaldamise alguse selliste meetmete kättesaadavusega, mis toetavad tehisintellektimääruse suure riskiga tehisintellektisüsteeme reguleerivate õigusnormide, nagu harmoneeritud standardite, ühtsete kirjelduste ja komisjoni suuniste järgimist. Selle kättesaadavuse kinnitab komisjon oma otsusega, misjärel hakatakse suure riskiga tehisintellektisüsteeme käsitlevaid norme kohaldama pärast asjakohast üleminekuperioodi. Seda paindlikkust tuleks siiski kohaldada ainult piiratud aja jooksul ja tuleks kehtestada kindel tähtpäev, mis ajaks eeskirju igal juhul kohaldatavaks. Lisaks on asjakohane eristada kahte liiki tehisintellektisüsteeme, mis liigitatakse suure riskiga tehisintellektisüsteemideks, ja pikendada tehisintellektimääruse artikli 6 lõike 1 ja I lisa kohaselt suure riskiga tehisintellektisüsteemideks liigitatavate tehisintellektisüsteemide pikemat üleminekuperioodi.
- Selgitatakse, et muudatusi, mis on vajalikud suure riskiga tehisintellektisüsteeme reguleerivate nõuete integreerimiseks I lisa B jaos loetletud valdkondlikesse õigusaktidesse, kohaldatakse alates digivaldkonna koondpaketi jõustumisest.
- Lõige 33 on seotud lõike 11 muudatusega ja sellega lisatakse uus XIV lisa, milles sätestatakse komisjoni teada antud ja määratud organisatsioonide käsitleva uue lähenemisviisi infosüsteemi jaoks uues XIV lisas osutatud tehisintellektisüsteemide koodid, kategooriad ja vastavad liigid.

Artikliga 2 muudetakse määrust (EL) 2018/1139, et võimaldada tehisintellektimääruse suure riskiga tehisintellektisüsteeme reguleerivate nõuete sujuvat integreerimist kõnealusesse määrusesse.

Artiklis 3 sätestatakse käesoleva määruse jõustumise reegel ja siduvus.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

millega muudetakse määruseid (EL) 2024/1689 ja (EL) 2018/1139 seoses tehisintellekti käsitlevate ühtlustatud õigusnormide (tehisintellekti käsitlev digivaldkonna koondpakett) rakendamise lihtsustamisega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,¹
võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,²
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2024/1689³ on sätestatud tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid ning selle eesmärk on parandada siseturu toimimist, edendada inimkeskse ja usaldusväärse tehisintellekti levikut, tagades samal ajal tervise, ohutuse ja põhiõiguste kõrgetasemelise kaitse ning toetades innovatsiooni. Määrus (EL) 2024/1689 jõustus 1. augustil 2024. Selle sätteid hakatakse kohaldama järk-järgult, kusjuures kõik normid jõustuvad 2. augustiks 2027.
- (2) Kogemused, mis on saadud määruse (EL) 2024/1689 nende osade rakendamisel, mis on juba jõustunud, võivad anda teavet nende osade rakendamise jaoks, mida alles hakatakse kohaldama. Sellega seoses toob hilinemine selliste standardite ettevalmistamisel, mis peaksid pakkuma suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujatele tehnilisi lahendusi kõnealusest määrusest tulenevate kohustuste täitmise tagamiseks, ning juhtimis- ja vastavushindamisraamistike hilinenud kehtestamine riiklikul tasandil kaasa oodatust suurema nõuete täitmisega seotud koormuse. Lisaks

¹ ELT C , , lk .

² ELT C , , lk .

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2024. aasta määrus (EL) 2024/1689, millega nähakse ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 300/2008, (EL) nr 167/2013, (EL) nr 168/2013, (EL) 2018/858, (EL) 2018/1139 ja (EL) 2019/2144 ning direktiive 2014/90/EL, (EL) 2016/797 ja (EL) 2020/1828 (tehisintellekti käsitlev määrus) (ELT L 2024/1689, 12.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>).

on sidusrühmadega peetud konsultatsioonide käigus ilmnenu vajadus lisameetmete järele, mis hõlbustaksid rakendamist ja nõuete täitmist ning selgitaksid seda, vähendamata seejuures määruse (EL) 2024/1689 normidega taotletavat tervise, ohutuse ja põhiõiguste kaitse taset tehisintellektiga seotud ohtude eest.

- (3) Sellest tulenevalt on teatavate rakendamisprobleemide lahendamiseks vaja määrust (EL) 2024/1689 sihipäraselt muuta, et asjakohaseid õigusnorme tulemuslikult kohaldada.
- (4) Mikroettevõtjate ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEed) määratlusest välja kasvavatel ettevõtjatel – väikestel keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatel – on liidu majanduses oluline roll. VKEdega võrreldes näitavad väikesed keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad üldiselt kiiremat kasvutempot ning kõrgemat innovatsiooni- ja digitaliseerimistaset. Sellest hoolimata on neil halduskoormusega seoses samasugused probleemid kui VKEdel, mis toob kaasa vajaduse proportsionaalsuse järele määruse (EL) 2024/1689 rakendamisel ja sihipärase toetuse järele. Et võimaldada ettevõtete sujuvat üleminekut VKEdest väikesteks keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjateks, on oluline käsitleda sidusalt mõju, mida reguleerimine võib avaldada nende tegevusele, kui need ettevõtted kasvavad VKEde segmendist välja ja peavad toime tulema suurettevõtjate suhtes kohaldatavate eeskirjadega. Määruses (EL) 2024/1689 on väikepakkujate jaoks ette nähtud mitu meetet, mida tuleks laiendada väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele. Et selgitada VKEde ja väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate kohtlemist määruses (EL) 2024/1689, on vaja kehtestada VKEde ja väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate määratlused, mis peaksid vastama komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ⁴ lisas ja komisjoni soovitusel 2025/3500/EÜ⁵ lisas esitatud määratlusele.
- (5) Määruse (EL) 2024/1689 artikliga 4 on praegu kõigile tehisintellektisüsteemide pakkujatele ja juurutajatele kehtestatud kohustus tagada oma töötajate tehisintellektipädevus. Tehisintellektipädevuse arendamine, mis algab haridusest ja koolitusest ning jätkub elukestva õppena, on väga oluline, et anda pakkujatele, juurutajatele ja teistele mõjutatud isikutele vajalikud mõisted tehisintellektisüsteemide kasutuselevõtu kohta teadlike otsuste tegemiseks. Sidusrühmade jagatud kogemused näitavad, et tehisintellektipädevuse edendamisel ei sobi kõigile mõeldud lahendus siiski igat liiki pakkujatele ja juurutajatele, mis muudab sellise horisontaalse kohustuse selle sättega taotletava eesmärgi saavutamiseks ebatõhusaks. Lisaks näitavad andmed, et sellise kohustuse kehtestamine tekitab täiendavat nõuete täitmisega seotud koormust, eelkõige väiksematele ettevõtjatele, kuigi tehisintellektipädevus peaks regulatiivsetele kohustustele ja võimalikele sanktsioonidele vaatamata olema strateegiline prioriteet. Seda arvesse võttes tuleks määruse (EL) 2024/1689 artiklit 4 muuta, et nõuda liikmesriikidelt ja komisjonilt, ilma et see piiraks nende vastavaid

⁴ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratluse kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36–41, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj>).

⁵ Komisjoni 21. mai 2025. aasta soovitus (EL) 2025/1099, mis käsitleb väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate määratlust (ELT L, 2025/1099, 28.5.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2025/1099/oj>).

pädevusi, et nad kutsuksid pakkujaid ja juurutajaid individuaalselt, kollektiivselt ja koostöös asjaomaste sidusrühmadega üles tagama oma töötajate ja muude nende nimel tehisintellektisüsteemide käitamise ja kasutamise tegelevate isikute piisava tehisintellektipädevuse taseme, sealhulgas pakkudes koolitusvõimalusi ja teaberessursse ning võimaldades heade tavade vahetamist ja muid õiguslikult mittedivulgeeritavat algatusi. Euroopa tehisintellekti nõukoda (edaspidi „nõukoda“) tagab komisjoni ja liikmesriikide vahelise korduva teabevahetuse sellel teemal, samal ajal kui tehisintellekti kasutamise liit võimaldab arutelusid laiemal kogukonnaga. See muudatus ei piira komisjoni ja liikmesriikide laiemaid meetmeid tehisintellektialase kirjaoskuse ja pädevuste edendamiseks laiemal elanikkonnal, sealhulgas eri vanuses õppijate, üliõpilaste ja kodanike seas, eelkõige haridus- ja koolitussüsteemide kaudu.

- (6) Kallutatuse avastamine ja korrigeerimine on oluline avalik huvi, sest need kaitsevad füüsilisi isikuid kallutatuste kahjuliku mõju, sealhulgas diskrimineerimise eest. Diskrimineerimine võib tuleneda kallutatusest tehisintellektimudelites ja tehisintellektisüsteemides, mis ei ole suure riskiga tehisintellektisüsteemid, mille jaoks on määruses (EL) 2024/1689 juba ette nähtud õiguslik alus, mis lubab töödelda isikuandmete eriliike Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679⁶ artikli 9 lõike 2 punkti g kohaselt. Pidades silmas, et diskrimineerimine võib tuleneda ka nendest muudest tehisintellektisüsteemidest ja -mudelitest, on seepärast asjakohane, et määrusega (EL) 2024/1689 tuleks kehtestada õiguslik alus isikuandmete eriliikide töötlemiseks ka muude tehisintellektisüsteemide ja tehisintellektimudelite pakkujate ja juurutajate ning suure riskiga tehisintellektisüsteemide juurutajate poolt. Õiguslik alus kehtestatakse kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikli 9 lõike 2 punktiga g, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725⁷ artikli 10 lõike 2 punktiga g ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/680⁸ artikli 10 punktiga a ning sellega sätestatakse õiguslik alus, mis võimaldab kõigi tehisintellektisüsteemide ja -mudelite pakkujatel ja juurutajatel töödelda isikuandmete eriliike, kui see on vajalik kallutatuse avastamiseks ja kõrvaldamiseks, tingimusel et kohaldatakse asjakohaseid kaitsemeetmeid, mis täiendavad asjakohasel juhul määrusi (EL) 2016/679 ja (EL) 2018/1725 ning direktiivi (EL) 2016/680.
- (7) Järjepidevuse tagamiseks, dubleerimise vältimiseks ja halduskoormuse minimeerimiseks seoses määruse (EL) 2024/1689 kohase teada antud asutuste määramise menetlusega, säilitades samal ajal sama kontrollitaseme, peaks uutele

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu raamotsus 2008/977/JSK (ELT L 119, 4.5.2016, lk 89–131, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj>).

vastavushindamisasutustele ja teada antavatele asutustele, mis määratakse määruse (EL) 2024/1689 I lisa A jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktide, näiteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EL) 2017/745⁹ ja (EL) 2017/746¹⁰ alusel, olema kättesaadav üks taotlus ja üks hindamismenetlus, kui selline menetlus on kõnealuste liidu ühtlustamisõigusaktidega kehtestatud. Ühe taotluse ja hindamismenetluse eesmärk on hõlbustada, toetada ja kiirendada määruse (EL) 2024/1689 kohast määramismenetlust, tagades samal ajal vastavuse nõuetele, mida kohaldatakse teada antud asutuste suhtes kõnealuse määruse ja selle I lisa A jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktide alusel.

- (8) Määruse (EL) 2024/1689 sujuva kohaldamise ja järjepidevuse tagamiseks tuleks seda muuta. Määruse (EL) 2024/1689 artikli 43 lõike 3 esimesse lõiku tuleks lisada tehniline parandus, et viia vastavushindamismõõded kooskõlla kõnealuse määruse artiklis 16 sätestatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujate suhtes kehtestatud nõuetega. Lisaks tuleks selgitada, et kui suure riskiga tehisintellektisüsteemi pakkuja suhtes kohaldatakse määruse (EL) 2024/1689 I lisa A jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktide kohast vastavushindamismenetlust ning vastavushindamine laieneb kvaliteedijuhtimissüsteemi vastavusele kõnealuse määruse ja nende liidu ühtlustamisõigusaktide nõuetele, peaks pakkujal olema võimalik lisada kõnealuse määruse kohased kvaliteedijuhtimissüsteemidega seotud aspektid nende liidu ühtlustamisõigusaktide kohaste kvaliteedijuhtimissüsteemide hulka kooskõlas määruse (EL) 2024/1689 artikli 17 lõikega 3. Artikli 43 lõike 3 teist lõiku tuleks muuta selgitamaks, et teada antud asutused, kellest on teada antud määruse (EL) 2024/1689 I lisa A jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktide kohaselt ja kelle ülesanne on hinnata kõnealuse määruse I lisa A jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktidega hõlmatud suure riskiga tehisintellektisüsteeme, peaksid taotlema teada antud asutuseks määramist kõnealuse määruse alusel 18 kuu jooksul alates [käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev]. See muudatus ei piira määruse (EL) 2024/1689 artikli 28 kohaldamist. Lisaks tuleks määrust (EL) 2024/1689 muuta selgitamaks, et kui suure riskiga tehisintellektisüsteem on hõlmatud nii määruse (EL) 2024/1689 I lisa A jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktidega kui ka kuulub ühe kõnealuse määruse III lisa loetletud kasutusjuhu alla, peaks pakkuja järgima asjakohast vastavushindamismenetlust, nagu on nõutud asjaomases ühtlustamisõigusaktis.
- (9) Nõuete täitmise lihtsustamiseks ja sellega seotud kulude vähendamiseks ei tohiks tehisintellektisüsteemide pakkujatelt nõuda määruse (EL) 2024/1689 artikli 6 lõikes 3 osutatud tehisintellektisüsteemide registreerimist ELi andmebaasis kooskõlas kõnealuse määruse artikli 49 lõikega 2. Võttes arvesse, et selliseid süsteeme ei peeta

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2017. aasta määrus (EL) 2017/745, milles käsitletakse meditsiiniseadmeid, millega muudetakse direktiivi 2001/83/EÜ, määrust (EÜ) nr 178/2002 ja määrust (EÜ) nr 1223/2009 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 90/385/EMÜ ja 93/42/EMÜ (ELT L 117, 5.5.2017, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/745/oj>).

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2017. aasta määrus (EL) 2017/746 *in vitro* diagnostikameditsiiniseadmete kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 98/79/EÜ ja komisjoni otsus 2010/227/EL (ELT L 117, 5.5.2017, lk 176, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/746/oj>).

teatavatel tingimustel – kui need ei kujuta endast märkimisväärset ohtu inimeste tervisele, ohutusele või põhiõigustele – suure riskiga süsteemideks, kujutaks registreerimisnõuete kehtestamine endast ebaproportsionaalset nõuete täitmisega seotud koormust. Pakkujad, kes leiavad, et tehisintellektisüsteem kuulub artikli 6 lõike 3 kohaldamisalasse, on siiski kohustatud dokumenteerima oma hinnangu enne selle süsteemi turule laskmist või kasutusele võtmist. Sellist hindamist võivad nõuda riiklikud pädevad asutused.

- (10) Määruse (EL) 2024/1689 artikleid 57, 58 ja 60 tuleks muuta, et tugevdada veelgi tehisintellekti regulatiivliivakastide koostööd liidu tasandil, suurendada tehisintellekti regulatiivliivakastide juhtimise selgust ja järjepidevust ning laiendada väljaspool tehisintellekti regulatiivliivakaste toimuva tegelikes tingimustes testimise ulatust suure riskiga tehisintellektisüsteemidele, mis on hõlmatud kõnealuse määruse I lisas loetletud liidu ühtlustamisõigusaktidega. Eelkõige selleks, et võimaldada vajaduse korral menetlusi lihtsustada projektide puhul, mille üle toimub järelevalve tehisintellekti regulatiivliivakastides, mis hõlmavad ka tegelikes tingimustes testimist, tuleks tegelikes tingimustes testimise kava integreerida ühes dokumendis pakkujate või võimalike pakkujate ja pädeva asutuse vahel kokku lepitud regulatiivliivakasti kavasse. Lisaks on asjakohane anda tehisintellektiametile võimalus luua liidu tasandil tehisintellekti regulatiivliivakast tehisintellektisüsteemide jaoks, mis on hõlmatud määruse (EL) 2024/1689 artikli 75 lõikega 1. Nende taristute võimendamine ja piiriülese koostöö hõlbustamine ühtlustaks koordineerimist paremini ja ressursse kasutatakse optimaalselt.
- (11) Innovatsiooni edendamiseks on asjakohane laiendada ka määruse (EL) 2024/1689 artiklis 60 sätestatud tegelikes tingimustes väljaspool tehisintellekti regulatiivliivakaste toimuva testimise ulatust, mis hõlmab praegu kõnealuse määruse III lisas loetletud suure riskiga tehisintellektisüsteeme, ning lubada kõnealuse määruse I lisas loetletud liidu ühtlustamisõigusaktidega hõlmatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujatel ja võimalikel pakkujatel samuti testida selliseid süsteeme tegelikes tingimustes. See ei piira muude liidu või riiklike õigusaktide kohaldamist, mis käsitlevad nende liidu ühtlustamisõigusaktidega hõlmatud toodetega seotud suure riskiga tehisintellektisüsteemide testimist tegelikes tingimustes. Et käsitleda kõnealuse määruse I lisa B jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktidega hõlmatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide konkreetset olukorda, on vaja lubada komisjoni ja liikmesriikide vahel vabatahtlike kokkulepete sõlmimist, et võimaldada selliste suure riskiga tehisintellektisüsteemide testimist tegelikes tingimustes.
- (12) Määruse (EL) 2024/1689 artikliga 63 antakse suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujatest mikroettevõtjatele võimalus kasutada kvaliteedijuhtimissüsteemi loomise kohustuse täitmiseks lihtsustatud viisi. Et hõlbustada nõuete täitmist suurema arvu novaatorite jaoks, tuleks seda võimalust laiendada kõigile VKEdele, sealhulgas idufirmadele.
- (13) Määruse (EL) 2024/1689 artiklit 69 tuleks muuta, et lihtsustada teaduskomisjoni tasude struktuuri. Kui liikmesriigid kasutavad teaduskomisjoni eksperditeadmisi, peaksid tasud, mille maksmist ekspertidele neilt võidakse nõuda, olema samaväärsed tasudega, mida komisjon on kohustatud sarnastel asjaoludel maksma. Lisaks peaks liikmesriikidel olema menetluse keerukuse vähendamiseks võimalik konsulteerida teaduskomisjoni ekspertidega otse, ilma komisjoni kaasamata.
- (14) Üldotstarbelistel tehisintellektimudelitel põhinevate tehisintellektisüsteemide juhtimise süsteemi tugevdamiseks on vaja selgitada tehisintellektiameti rolli selliste

tehisintellektisüsteemide määrusele (EL) 2024/1689 vastavuse jälgimisel ja järelevalves, jättes samal ajal välja tehisintellektisüsteemid, mis on seotud kõnealuse määruse I lisas loetletud liidu ühtlustamisõigusaktidega hõlmatud toodetega. Kuigi valdkondlikud asutused vastutavad ka edaspidi liidu ühtlustamisõigusaktidega hõlmatud toodetega seotud tehisintellektisüsteemide järelevalve eest, tuleks määruse (EL) 2024/1689 artikli 75 lõiget 1 muuta, et lisada kõik sama pakkuja välja töötatud üldotstarbelistel tehisintellektimudelitel põhinevad tehisintellektisüsteemid tehisintellektiameti järelevalve kohaldamisalasse. See ei hõlma tehisintellektisüsteeme, mille on turule lasknud, kasutusele võtnud või mida kasutavad liidu institutsioonid, organid või asutused, mis määruse (EL) 2024/1689 artikli 74 lõike 9 kohaselt kuuluvad Euroopa Andmekaitseinspektori järelevalve alla. Et tagada nende tehisintellektisüsteemide tulemuslik järelevalve kooskõlas turujärelevalveasutuste määrusega (EL) 2024/1689 määratud ülesannete ja kohustustega, peaks tehisintellektiametil olema õigus võtta asjakohaseid meetmeid ja teha otsuseid, et kasutada nõuetekohaselt oma volitusi, mis on sätestatud kõnealuses lõikes ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2019/1020¹¹. Määruse (EL) 2019/1020 artiklit 14 tuleks kohaldada *mutatis mutandis*. Lisaks peaksid määruse (EL) 2024/1689 kohaldamises osalevad asutused tegema tulemusliku täitmise tagamiseks nende volituste kasutamisel aktiivselt koostööd, eelkõige juhul, kui liikmesriigi territooriumil on vaja võtta meetmeid täitmise tagamiseks.

- (15) Võttes arvesse praegust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2065¹² kohast järelevalve- ja täitmise tagamise süsteemi, on asjakohane anda komisjonile määruse (EL) 2024/1689 kohased pädeva turujärelevalveasutuse volitused, kui tehisintellektisüsteem kvalifitseerub väga suureks digiplatvormiks või väga suureks internetipõhiseks otsingumootoriks määruse (EL) 2022/2065 tähenduses või on sellisesse platvormi või otsingumootorisse integreeritud. See peaks aitama tagada, et komisjoni järelevalve- ja täitmise tagamise volitusi, mis tulenevad määrustest (EL) 2024/1689 ja (EL) 2022/2065, ning volitusi, mida kohaldatakse sellistesse platvormidesse või otsingumootoritesse integreeritud üldotstarbeliste tehisintellektimudelite suhtes, kasutatakse sidusalt. Tehisintellektisüsteemide puhul, mis on integreeritud väga suurde digiplatvormi või otsingumootorisse või mis kvalifitseeruvad väga suureks digiplatvormiks või otsingumootoriks, alustatakse tehisintellektisüsteemi hindamist määruse (EL) 2022/2065 artiklites 34, 35 ja 37 sätestatud riskihindamisest, leevendusmeetmetest ja auditikohustusest, ilma et see piiraks tehisintellektiameti volitusi tagantjärele uurida käesoleva määruse normide rikkumist ja tagada nende täitmine. Selle riskihindamise, leevendusmeetmete ja auditite analüüsi raames võivad määruse (EL) 2022/2065 täitmise tagamise eest vastutavad komisjoni talitused küsida tehisintellektiameti arvamust käesoleva määruse alusel tehtava võimaliku varasema või paralleelse riskihindamise tulemuste ja

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1020 turujärelevalve ja toodete vastavuse kohta ning millega muudetakse direktiivi 2004/42/EÜ ja määruseid (EÜ) nr 765/2008 ja (EL) nr 305/2011 (ELT L 169, 25.6.2019, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1020/oj>).

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. oktoobri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2065, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ (digiteenuste määrus) (ELT L 277, 27.10.2022, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

käesoleva määruse kohaste keeldude kohaldatavuse kohta. Lisaks peaksid tehisintellektiamet ja määruse (EL) 2024/1689 kohased pädevad riiklikud asutused kooskõlastama oma täitmise tagamise alased jõupingutused määruse (EL) 2022/2065 järelevalve ja täitmise eest vastutavate pädevate asutustega, sealhulgas komisjoniga, et tagada lojaalse koostöö, proportsionaalsuse ja topeltkaristamise keelu põhimõtete järgimine, samal ajal kui vastava teise määruse alusel saadud teavet kasutatakse teise määruse järelevalve ja täitmise tagamise eesmärgil üksnes juhul, kui ettevõtja sellega nõustub. Eelkõige peaksid need asutused vahetama korrapäraselt arvamusi ja võtma oma pädevuse piires arvesse trahve ja karistusi, mis on määratud samale teenuseosutajale sama tegevuse eest lõpliku otsusega muude liidu või riigisiseste õigusnormide rikkumisega seotud menetluses, tagamaks, et määratud trahvid ja karistused kokku on proportsionaalsed ja vastavad toimepandud rikkumiste raskusastmele.

- (16) Määruse (EL) 2024/1689 artikli 75 lõikes 1 sätestatud tehisintellektiameti järelevalve ja nõuete täitmise tagamise veelgi operatiivsemaks muutmiseks on vaja täpsemalt kindlaks määrata, millised määruse (EL) 2019/1020 artiklis 14 loetletud volitused tuleks anda tehisintellektiametile. Seepärast peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas artiklis 99 osutatud tingimuste ja ülemmääradega ning kohaldatavate menetlustega vastu rakendusakte, et täpsustada kõnealuseid volitusi, sealhulgas võimalust määrata karistusi, näiteks trahve või muid halduskaristusi. See peaks tagama, et tehisintellektiametil on vajalikud vahendid määruse (EL) 2024/1689 täitmise tulemuslikuks jälgimiseks ja järelevalveks.
- (17) Lisaks on oluline tagada, et tehisintellektiameti jälgimise ja järelevalve all olevate tehisintellektisüsteemide pakkujate suhtes kohaldatakse tõhusaid menetluslikke tagatisi. Selleks tuleks tehisintellektisüsteemide pakkujate suhtes kohaldada *mutatis mutandis* määruse (EL) 2019/1020 artiklis 18 sätestatud menetlusõigusi, ilma et see piiraks määruses (EL) 2024/1689 sätestatud konkreetsemaid menetlusõigusi.
- (18) Võimaldamaks selliste tehisintellektisüsteemide juurdepääsu liidu turule, mis on määruse (EL) 2024/1689 artikli 75 kohaselt tehisintellektiameti järelevalve all ja mille suhtes kohaldatakse kolmanda isiku vastavushindamist, peaks komisjonil olema võimalik teha nende süsteemide turustamisele vastavushindamisi.
- (19) Määruse (EL) 2024/1689 artikkel 77 ja sellega seotud sätted kujutavad endast olulist juhtimismehhanismi, kuna nende eesmärk on võimaldada ametiasutustel või organitel, mis vastutavad põhiõiguste kaitseks kehtestatud liidu õigusaktide täitmise või järelevalve eest, täita konkreetsetel tingimustel oma ülesandeid ning edendada koostööd turujärelevalveasutustega, mis vastutavad kõnealuse määruse järelevalve ja täitmise eest. On vaja selgitada sellise koostöö ulatust ning seda, millised avaliku sektori asutused või organid sellest kasu saavad. Koostöö tugevdamiseks tuleks selgitada, et teabele ja dokumentidele juurdepääsu taotlused tuleks esitada pädevale turujärelevalveasutusele, kes peaks sellistele taotlustele vastama, ning et asjaomastel asutustel ja organitel peaks olema vastastikune kohustus teha koostööd.
- (20) Et anda generatiivsete tehisintellektisüsteemide pakkujatele, kelle suhtes kohaldatakse määruse (EL) 2024/1689 artikli 50 lõikes 2 sätestatud märgistamiskohustust, piisavalt aega oma tavade kohandamiseks mõistliku aja jooksul ilma turgu häirimata, on asjakohane kehtestada kuuekuuline üleminekuperiood pakkujatele, kes on oma süsteemid juba turule lasknud enne 2. augustit 2026.
- (21) Et anda suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujatele piisavalt aega ja selgitada enne määruse (EL) 2024/1689 asjakohaste sätete kohaldamise algust juba turule lastud

või kasutusele võetud tehisintellektisüsteemide suhtes kohaldatavaid õigusnorme, on asjakohane selgitada kõnealuse määruse artikli 111 lõikes 2 sätestatud ajapikenduse kohaldamist. Artikli 111 lõike 2 kohaldamisel tuleks ajapikendust kohaldada juba turule lastud tehisintellektisüsteemide liigi ja mudeli suhtes. See tähendab, et kui vähemalt üks suure riskiga tehisintellektisüsteemi üksikeksemplar on seaduslikult turule lastud või kasutusele võetud enne artikli 111 lõikes 2 sätestatud kuupäeva, kohaldatakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi muude sama liiki ja sama mudeli üksikeksemplaride suhtes artikli 111 lõikes 2 sätestatud ajapikendust ning seega võib neid jätkuvalt liidu turule lasta, seal kättesaadavaks teha või kasutusele võtta ilma lisakohustuste, -nõuete või täiendava sertifitseerimise vajaduseta, tingimusel et selle suure riskiga tehisintellektisüsteemi projekt jääb samaks. Artikli 111 lõikes 2 sätestatud ajapikenduse kohaldamisel on otsustavaks teguriks kuupäev, mil suure riskiga tehisintellektisüsteemi seda liiki ja selle mudeli esimene eksemplar esimest korda liidu turule lasti või liidu turul kasutusele võeti. Iga oluline muudatus selle tehisintellektisüsteemi projektis pärast artikli 111 lõikes 2 sätestatud kuupäeva peaks tooma pakkujale kohustuse täita täielikult kõiki suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes kohaldatavaid käesoleva määruse asjakohaseid sätteid, sealhulgas vastavushindamisnõudeid.

- (22) Määruse (EL) 2024/1689 artiklis 113 on sätestatud kõnealuse määruse jõustumise ja kohaldamise kuupäevad, eelkõige see, et üldine kohaldamise kuupäev on 2. august 2026. Määruse (EL) 2024/1689 III peatüki 1., 2. ja 3. jaos sätestatud suure riskiga tehisintellektisüsteemidega seotud kohustuste puhul põhjustavad standardite, ühiste spetsifikatsioonide ja alternatiivsete suuniste hilinevad kättesaadavus ning riiklike pädevate asutuste hilinevad loomine probleeme, mis ohustavad nende kohustuste tegelikku jõustumist ja võivad märkimisväärselt suurendada rakenduskulusid viisil, mis ei õigusta nende esialgse kohaldamiskuupäeva ehk 2. augusti 2026 kehtima jätmist. Kogemustele tuginedes on asjakohane kehtestada mehhanism, mis seob kohaldamise alguse III peatüki järgimist toetavate meetmete kättesaadavusega, mis võib hõlmata harmoneeritud standardeid, ühiseid spetsifikatsioone ja komisjoni suuniseid. Komisjon peaks seda otsusega kinnitama, pärast mida tuleks suure riskiga tehisintellektisüsteemide õigusnormidest tulenevaid kohustusi kohaldada kuue kuu möödumisel tehisintellektisüsteemide puhul, mis on liigitatud suure riskiga tehisintellektisüsteemideks määruse (EL) 2024/1689 artikli 6 lõike 2 ja III lisa kohaselt, ning 12 kuu möödumisel tehisintellektisüsteemide puhul, mis on liigitatud suure riskiga tehisintellektisüsteemideks artikli 6 lõike 1 ja I lisa kohaselt. Seda paindlikkust tuleks siiski pikendada üksnes kuni 2. detsembrini 2027 tehisintellektisüsteemide puhul, mis on liigitatud suure riskiga tehisintellektisüsteemideks artikli 6 lõike 2 ja III lisa kohaselt, ning kuni 2. augustini 2028 tehisintellektisüsteemide puhul, mis on liigitatud suure riskiga tehisintellektisüsteemideks kõnealuse määruse artikli 6 lõike 1 ja I lisa kohaselt, ning nendeks kuupäevadeks peaksid kõnealused õigusnormid olema igal juhul jõustunud. See, et eristatakse kõnealuse määruse artikli 6 lõike 2 ja III lisa ning artikli 6 lõike 1 ja I lisa kohaselt suure riskiga tehisintellektisüsteemideks liigitatud tehisintellektisüsteemide suhtes normide kohaldamise algust, on kooskõlas erinevusega määruses (EL) 2024/1689 sätestatud esialgsete kohaldamiskuupäevade vahel ning selle eesmärk on anda vastavate kohustuste kohandamiseks ja rakendamiseks vajalikku aega.
- (23) Pidades silmas eesmärki vähendada rakendamise seotud raskusi kodanike, ettevõtjate ja haldusasutuste jaoks, on oluline, et teatavate õigusnormide rakendamise ühtlustatud tingimused võetaks vastu üksnes juhul, kui see on rangelt vajalik. Selleks

on asjakohane kaotada teatavad komisjonile antud volitused võtta selliseid ühtlustatud tingimusi vastu rakendusaktidega, kui need tingimused ei ole täidetud. Seepärast tuleks määrust (EL) 2024/1689 muuta, et jätta välja komisjonile kõnealuse määruse artikli 50 lõikega 7, artikli 56 lõikega 6 ja artikli 72 lõikega 3 antud volitused võtta vastu rakendusakte. Kui määruse (EL) 2024/1689 artikli 72 lõikes 3 sätestatud turustamisjärgse seire kava ühtlustatud vormi vastuvõtmise õigus jäetakse välja, on kasulik ka selle poolest, et sedasi antakse suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujatele suurem paindlikkus kehtestada nende organisatsiooni vajadustele kohandatud turustamisjärgse seire süsteem. Tõdedes, et on vaja pakkuda selgust selle kohta, kuidas suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujad peavad nõudeid täitma, tuleks komisjonilt ühtlasi nõuda suuniste avaldamist.

- (24) Suure riskiga tehisintellektisüsteemide vastavushindamine määruse (EL) 2024/1689 alusel võib eeldada vastavushindamisasutuste kaasamist. Vastavushindamist võivad teha üksnes kõnealuse määruse alusel määratud vastavushindamisasutused ning üksnes asjaomaste tehisintellektisüsteemide kategooriate ja liikidega seotud tegevuse puhul. Et oleks võimalik täpsustada määruse (EL) 2024/1689 artikli 30 kohaselt teada antud vastavushindamisasutuste määramise ulatust, on vaja koostada loetelu tehisintellektisüsteemide koodidest, kategooriatest ja vastavatest liikidest. Koodide loetelus tuleks arvesse võtta, kas tehisintellektisüsteem on toote komponent või on ise toode, mis on hõlmatud I lisa loetletud liidu ühtlustamisõigusaktidega (edaspidi „AIP-koodid“ tooteid käsitlevate õigusaktidega hõlmatud tehisintellektisüsteemide puhul) või määruse (EL) 2024/1689 III lisa osutatud süsteem, mis praegu puudutab üksnes III lisa punktis 1 osutatud biomeetrilisi tehisintellektisüsteeme (edaspidi „AIB-koodid“ biomeetriliste tehisintellektisüsteemide puhul). Nii AIP-koodid kui ka AIB-koodid on vertikaalsed koodid. AIP-koodid on viitekoodid, mis loovad seose määruse (EL) 2024/1689 I lisa A jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktidega. AIB-koodid on määrusele (EL) 2024/1689 eriomased uued koodid kõnealuse määruse III lisa punktis 1 osutatud biomeetriliste tehisintellektisüsteemide tuvastamiseks. Koodide loetelus tuleks arvesse võtta ka tehisintellektisüsteemide konkreetseid liike ja alustehnoloogiaid (edaspidi „AIH-koodid“ tehisintellektisüsteemide horisontaalsete koodide puhul). AIH-koodid on uued tehisintellektitehnoloogiale eriomased koodid, mida saab kohaldada koos vertikaalsete AIP- või AIB-koodidega. AIH-koodid hõlmavad tehisintellektisüsteemide alustüüpe ja -tehnoloogiaid. Koodide loetelus, mis hõlmab kolme kategooriat, tuleks ette näha tehisintellektisüsteemide mitmemõõtmeline tüpologia, millega tagatakse, et teada antud asutusteks määratud vastavushindamisasutused on täielikult pädevad nende tehisintellektisüsteemide alal, mida nad peavad hindama.
- (25) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/1139¹³ on sätestatud tsiviillennunduse valdkonna ühisnormid. Määruse (EL) 2024/1689 artiklis 108 on

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrus (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004

sätetatud määruse (EL) 2018/1139 muudatused, millega tagatakse, et komisjon võtab tsiviillennundussektori tehniliste ja regulatiivsete iseärasuste alusel ning sekkumata selles sätestatud olemasolevatesse juhtimis-, vastavushindamis- ja nõuete täitmise mehhanismidesse ja asutustesse, arvesse määruses (EL) 2024/1689 suure riskiga tehisintellektisüsteemidele sätestatud kohustuslikke nõudeid, kui ta võtab kõnealuse õigusakti alusel vastu asjakohaseid delegeeritud õigusakte või rakendusakte. Tagamaks, et need määruses (EL) 2024/1689 suure riskiga tehisintellektisüsteemidele sätestatud kohustuslikud nõuded on täielikult täidetud, kui määruse (EL) 2018/1139 alusel võetakse vastu asjakohaseid delegeeritud õigusakte või rakendusakte, on vaja tehnilist parandust, millega laiendatakse määruse (EL) 2018/1139 konkreetseid sätteid.

- (26) Et tagada õiguskindlus võimalikult kiiresti ja pidades silmas määruse (EL) 2024/1689 peatset üldist kohaldamist, peaks käesolev määrus jõustuma võimalikult kiiresti,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) 2024/1689 muutmine

Määrust (EL) 2024/1689 muudetakse järgmiselt.

- (1) Artikli 1 lõike 2 punkt g asendatakse järgmisega:

„g) innovatsiooni toetavad meetmed, mis keskenduvad eelkõige väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele ning väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEdele), sealhulgas idufirmadele.“

- (2) Artikli 2 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Artikli 6 lõike 1 kohaselt suure riskiga tehisintellektisüsteemideks liigitatud süsteemide puhul, mis on seotud I lisa B jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktidega hõlmatud toodetega, kohaldatakse üksnes artikli 6 lõiget 1, artiklit 60a, artikleid 102–109 ning artikleid 111 ja 112. Artiklit 57 kohaldatakse üksnes niivõrd, kui võrd käesoleva määruse kohased suure riskiga tehisintellektisüsteemidele esitatavad nõuded on nendesse liidu ühtlustamisõigusaktidesse integreeritud.“

- (3) Artiklisse 3 lisatakse punktid 14a ja 14b järgmises sõnastuses:

„14a) „mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtja (edaspidi „VKE“)“ – komisjoni soovitus 2003/361/EÜ lisa artiklis 2 määratletud mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtja;

14b) „väike keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtja“ – komisjoni soovitus (EL) 2025/1099 lisa punktis 2 määratletud väike keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtja;“.

- (4) Artikkel 4 asendatakse järgmisega:

ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91 (ELT L 212, 22.8.2018, lk 1–122, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1139/oj>).

„

Artikkel 4.

Tehisintellektipädevus

Komisjon ja liikmesriigid julgustavad tehisintellektisüsteemide pakkujaid ja juurutajaid võtma meetmeid, et tagada oma töötajate ja muude nende nimel tehisintellektisüsteemide käitamise ja kasutamise tegelevate isikute piisav tehisintellektipädevus, võttes arvesse nende tehnilisi teadmisi, kogemusi, haridus- ja koolitustaset ning konteksti, milles tehisintellektisüsteeme tuleb kasutada, ning arvestades isikuid või isikute rühmi, kelle puhul tehisintellektisüsteeme kasutatakse.“

- (5) I peatükki lisatakse artikkel 4a järgmises sõnastuses:

„Artikkel 4a

Isikuandmete eriliikide töötlemine kallutatuse avastamiseks ja leevendamiseks

1. Niivõrd kui see on vajalik, et tagada suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul kallutatuse avastamine ja korrigeerimine kooskõlas käesoleva määruse artikli 10 lõike 2 punktidega f ja g, võivad selliste süsteemide pakkujad erandkorras töödelda isikuandmete eriliike, tingimusel et füüsiliste isikute põhiõiguste ja -vabaduste kaitseks kohaldatakse asjakohaseid kaitsemeetmeid. Lisaks määrustes (EL) 2016/679 ja (EL) 2018/1725 ning direktiivis (EL) 2016/680 sätestatud kaitsemeetmetele peavad selliseks töötlemiseks vastavalt asjaoludele olema täidetud kõik järgmised tingimused:
 - a) kallutatuse tuvastamist ja korrigeerimist ei ole võimalik tulemuslikult saavutada muude andmete, sealhulgas tehisandmete või anonüümited andmete töötlemisega;
 - b) isikuandmete eriliikide suhtes kehtivad isikuandmete taaskasutamise tehnilised piirangud ning tiptasemel turva- ja privaatsuse säilitamise meetmed, sealhulgas pseudonüümimine;
 - c) isikuandmete eriliikide suhtes kohaldatakse meetmeid, millega tagatakse töödeldavate isikuandmete turvalisus ja kaitse, kohaldades asjakohaseid kaitsemeetmeid, sealhulgas juurdepääsu range kontroll ja dokumenteerimine, et vältida väärkasutust ja tagada, et ainult volitatud isikutel, kellel on asjakohased konfidentsiaalsuskohustused, on juurdepääs kõnealustele isikuandmetele;
 - d) isikuandmete eriliike ei edastata, ega anta üle ning need ei ole teistele isikutele muul moel kättesaadavad;
 - e) isikuandmete eriliigid kustutatakse, kui kallutus on korrigeeritud või kui isikuandmete säilitamise periood saab läbi, olenevalt sellest, kumb saabub varem;
 - f) määruste (EL) 2016/679 ja (EL) 2018/1725 ning direktiivi (EL) 2016/680 kohane isikuandmete töötlemise toimingute registreerimine hõlmab põhjuseid, miks isikuandmete eriliikide töötlemine oli vajalik kallutatuse avastamiseks ja korrigeerimiseks ning miks seda eesmärki ei olnud võimalik saavutada muude andmete töötlemisega.

2. Lõiget 1 võib kohaldada muude tehisintellektisüsteemide ja -mudelite pakkujate ja juurutajate ning suure riskiga tehisintellektisüsteemide juurutajate suhtes, kui see on vajalik ja proportsionaalne, kui töötlemine toimub selles lõikes sätestatud eesmärkidel ja tingimused, et selles lõikes sätestatud kaitsemeetmetes sätestatud tingimused on täidetud.“
- (6) Artikli 6 lõige 4 asendatakse järgmisega:
- „4. Pakkujad, kes leiab, et III lisas osutatud tehisintellektisüsteem ei ole suure riskiga, dokumenteerib oma hinnangu enne selle süsteemi turule laskmist või kasutusele võtmist. Riigi pädevate asutuste taotluse korral esitab pakkuja hindamise dokumendid.“
- (7) Artiklit 10 muudetakse järgmiselt:
- (a) lõige 1 asendatakse järgmisega:
- „1. Kui tegemist on suure riskiga tehisintellektisüsteemidega, milles kasutatavad meetodid hõlmavad mudelite treenimist andmetega, tuleb nende süsteemide arendamiseks kasutada treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikke, mis vastavad käesoleva artikli lõigetes 2, 3 ja 4 ning artikli 4a lõikes 1 osutatud kvaliteedikriteeriumidele, kui selliseid andmestikke kasutatakse.“;
- (b) lõige 5 jäetakse välja;
- (c) lõige 6 asendatakse järgmisega:
- „6. Selliste suure riskiga tehisintellektisüsteemide arendamisel, mille puhul ei kasutata tehisintellektimudelite treenimist hõlmavaid meetodeid, kohaldatakse käesoleva artikli lõikeid 2, 3 ja 4 ning artikli 4a lõiget 1 üksnes testimisandmestike suhtes.“
- (8) Artikli 11 lõikes 1 asendatakse teine lõik järgmisega:
- „See tehniline dokumentatsioon koostatakse selliselt, et see tõendaks suure riskiga tehisintellektisüsteemi vastavust käesolevas jaos sätestatud nõuetele ja annaks riikide pädevatele asutustele ja teada antud asutustele selgel ja terviklikul kujul teabe, mis on vajalik, et hinnata tehisintellektisüsteemi vastavust neile nõuetele. Dokumentatsioon peab sisaldama vähemalt IV lisas loetletud elemente. Väikesed keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad ja VKEd, sealhulgas idufirmad, võivad esitada IV lisas täpsustatud tehnilise dokumentatsiooni elemente lihtsustatud viisil. Selleks koostab komisjon väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate ja VKEde, sealhulgas idufirmade vajadustele vastava lihtsustatud tehnilise dokumentatsiooni vormi. Kui väike keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtja või VKE, sealhulgas idufirma, otsustab esitada IV lisas nõutud teabe lihtsustatud korras, kasutab ta käesolevas lõikes osutatud vormi. Teada antud asutused peavad seda vormi vastavushindamise tegemisel arvestama.“
- (9) Artikli 17 lõige 2 asendatakse järgmisega:
- „2. Lõikes 1 osutatud aspektide rakendamine peab olema proportsionaalne pakkuja organisatsiooni suurusega, eelkõige juhul, kui pakkuja on väike keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtja või VKE, sealhulgas idufirma. Pakkujad võtavad igal juhul arvesse sellist rangusastet ja kaitsetaset, mis

on vajalik, et tagada oma suure riskiga tehisintellektisüsteemide vastavus käesolevale määrusele.“

(10) Artiklile 28 lisatakse lõige 8 järgmises sõnastuses:

„8. Käesoleva määruse alusel määratud teavitavad asutused, kes vastutavad I lisa A jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktidega hõlmatud tehisintellektisüsteemide eest, luuakse ning neid korraldatakse ja käitatakse viisil, mis tagab, et vastavushindamisasutusele, kes taotleb määramist nii käesoleva määruse kui ka I lisa A jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktide alusel, antakse võimalus esitada üks taotlus ja läbida üks hindamismenetlus, mis määratakse käesoleva määruse ja I lisa A jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktide alusel, kui asjakohastes liidu ühtlustamisõigusaktides on selline ühe taotluse ja ühe hindamise menetlus ette nähtud.

Käesolevas lõikes osutatud ühe taotluse ja ühe hindamise menetlus tehakse kättesaadavaks ka I lisa A jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktide alusel juba määratud teada antud asutustele, kui need teada antud asutused taotlevad määramist käesoleva määruse alusel, tingimusel et selline menetlus on ette nähtud asjakohaste liidu ühtlustamisõigusaktidega.

Ühe taotluse ja ühe hindamismenetlusega välditakse tarbetut dubleerimist, tuginetakse I lisa A jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktide kohastele olemasolevatele määramismenetlustele ning tagatakse vastavus nõuetele, mis käsitlevad nii käesoleva määruse kohaselt kui ka asjakohaste liidu ühtlustamisõigusaktide kohaselt teada antud asutusi.“

(11) Artikli 29 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Kui tegemist on teada antud asutusega, mis on määratud mõne muu liidu ühtlustamisõigusakti alusel, võib vastavalt vajadusele kasutada kõiki kõnealuste määramistega seotud dokumente ja tõendeid nende määramise toetamiseks ja kiirendamiseks käesoleva määruse alusel.

Teada antud asutused, mis on määratud mõne I lisa A jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusakti alusel ja mis taotlevad artikli 28 lõikes 8 osutatud ühe hindamise menetlust, esitavad ühe taotluse hindamiseks selle liidu ühtlustamisõigusakti kohaselt määratud teavitavale asutusele.

Teada antud asutus ajakohastab käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 osutatud dokumentatsiooni alati, kui tehakse asjakohaseid muudatusi, et teada antud asutuste eest vastutav asutus saaks jälgida ja kontrollida pidevat vastavust kõigile artiklis 31 sätestatud nõuetele.“

(12) Artikli 30 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Teavitavad asutused teavitavad XIV lisa osutatud koodide, kategooriate ja vastavate tehisintellektisüsteemi liikide loetelu alusel ning komisjoni välja töötatud ja hallatavat elektroonilist teatamisvahendit kasutades komisjoni ja teisi liikmesriike igast lõikes 1 osutatud vastavushindamisasutusest.

Komisjonil on kooskõlas artikliga 97 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte XIV lisa muutmiseks, et võtta arvesse tehnika arengut, teadmiste täiustumist või uusi teaduslikke tõendeid ning lisada koodide,

kategooriate ja vastavate tehisintellektisüsteemide liikide loetellu uus kood, kategooria või tehisintellektisüsteemi liik, eemaldada sellest loetelust olemasoleva kood, kategooria või tehisintellektisüsteemi liik või viia kood või tehisintellektisüsteemi liik ühest kategooriast teise.“

(13) Artikli 43 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„I lisa A jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktidega hõlmatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul järgib süsteemi pakkuja asjaomaste liidu ühtlustamisõigusaktide kohaselt nõutavat asjaomast vastavushindamismenetlust. Selliste suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes kohaldatakse käesoleva peatüki 2. jaos sätestatud nõudeid ning need nõuded on vastavushindamise osa. Kohaldatakse ka artiklis 17 ja VII lisa sätestatud kvaliteedijuhtimissüsteemi hindamist.

Kõnealuse vastavushindamise eesmärgil on teada antud asutustel, kellest on teavitatud I lisa A jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktide kohaselt, õigus hinnata suure riskiga tehisintellektisüsteemide vastavust 2. jaos sätestatud nõuetele, tingimusel et nende teada antud asutuste vastavust artikli 31 lõigetes 4, 5, 10 ja 11 sätestatud nõuetele on hinnatud asjakohaste liidu ühtlustamisõigusaktide kohase teavitamismenetluse raames. Ilma et see piiraks artikli 28 kohaldamist, taotlevad sellised teada antud asutused, millest on teavitatud I lisa A jaos nimetatud liidu ühtlustamisõigusaktide alusel, määramist kooskõlas 4. jaoga hiljemalt [18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

Kui I lisa A jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktid annavad toote valmistajale võimaluse loobuda kolmanda isiku tehtavast vastavushindamisest, tingimusel et see valmistaja on kohaldanud harmoneeritud standardeid, mis hõlmavad kõiki olulisi nõudeid, võib see valmistaja nimetatud võimalust kasutada üksnes juhul, kui ta on rakendanud ka harmoneeritud standardeid või, kui see on kohaldatav, artiklis 41 osutatud ühtseid kirjeldusi, mis hõlmavad kõiki käesoleva peatüki 2. osas sätestatud nõudeid.

Kui suure riskiga tehisintellektisüsteem on hõlmatud nii I lisa A jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktidega kui ka kuulub ühte III lisa loetletud kategooriatest, järgib süsteemi pakkuja asjakohast vastavushindamismenetlust, nagu on nõutud I lisa A jaos loetletud asjakohastes liidu ühtlustamisõigusaktides.“

(14) Artikli 49 lõige 2 jäetakse välja.

(15) Artikli 50 lõige 7 asendatakse järgmisega:

„7. Tehisintellektiamet julgustab ja hõlbustab tegevusjuhendite koostamist liidu tasandil, et lihtsustada kunstlikult loodud või manipuleeritud sisu avastamise, tähistamise ja märgistamisega seotud kohustuste tõhusat rakendamist. Komisjon võib artikli 56 lõike 6 esimeses lõigus sätestatud korra kohaselt hinnata, kas kõnealuste tegevusjuhendite järgimine on piisav, et tagada lõikes 2 sätestatud kohustuse täitmine. Kui komisjon leiab, et juhend ei ole piisav, võib ta kooskõlas artikli 98 lõikes 2 sätestatud kontrollimenetlusega võtta vastu rakendusakti, milles

määratakse kindlaks ühised õigusnormid kõnealuste kohustuste rakendamiseks.“

(16) Artikli 56 lõikes 6 asendatakse esimene lõik järgmisega:

„6. Komisjon ja nõukoda jälgivad ja hindavad korrapäraselt tegevusjuhendite eesmärkide saavutamist osalejate poolt ja nende panust käesoleva määruse nõuetekohasesse kohaldamisse. Nõukoja arvamust täiel määral arvesse võttes hindab komisjon, kas tegevusjuhendid hõlmavad artiklites 53 ja 55 sätestatud kohustusi ning jälgivad ja hindavad korrapäraselt oma eesmärkide saavutamist. Komisjon avaldab oma hinnangu tegevusjuhendite piisavuse kohta.“

(17) Artiklit 57 muudetakse järgmiselt:

(a) lisatakse lõige 3a järgmises sõnastuses:

„Tehisintellektiamet võib luua tehisintellekti regulatiivliivakasti liidu tasandil ka artikli 75 lõikega 1 hõlmatud tehisintellektisüsteemide jaoks. Sellist tehisintellekti regulatiivliivakasti rakendatakse tihedas koostöös asjaomaste pädevate asutustega eelkõige juhul, kui tehisintellekti regulatiivliivakastis tehakse järelevalvet muude liidu õigusaktide kui käesoleva määruse üle, ning VKEdele antakse sellele juurdepääs esmajärjekorras.“;

(b) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Käesoleva artikli kohaselt loodud tehisintellekti regulatiivliivakastid tagavad kontrollitud keskkonna, mis soodustab innovatsiooni ja hõlbustab innovatiivsete tehisintellektisüsteemide arendamist, treenimist, testimist ja valideerimist piiratud aja jooksul enne nende turule laskmist või kasutusele võtmist spetsiaalse regulatiivliivakasti kava kohaselt, milles on kokku leppinud pakkujad või võimalikud pakkujad ja pädev asutus, tagades asjakohaste kaitsemeetmete olemasolu. Sellised liivakastid võivad hõlmata tegelikes tingimustes testimist, mille üle teostatakse järelevalvet selles liivakastis. Kui see on asjakohane, peab regulatiivliivakasti kava samas dokumendis sisaldama tegelikes tingimustes testimise kava.“;

(c) lõikes 9 asendatakse punkt e järgmisega:

„e) tehisintellektisüsteemide liidu turule juurdepääsu hõlbustamine ja kiirendamine, eelkõige siis, kui neid pakuvad väikesed keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad ja VKEd, sealhulgas idufirmad.“;

(d) lõige 13 asendatakse järgmisega:

„13. Tehisintellekti regulatiivliivakastid projekteeritakse ja rakendatakse nii, et need hõlbustavad piiriülest koostööd riikide pädevate asutuste vahel.“;

(e) lõige 14 asendatakse järgmisega:

„14. Riikide pädevad asutused koordineerivad oma tegevust ja teevad koostööd nõukojas. Nad toetavad tehisintellekti regulatiivliivakastide ühist loomist ja käitamist, sealhulgas eri sektorites.“

(18) artikli 58 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Selleks et vältida killustatust liidus, võtab komisjon vastu rakendusaktid, milles määratakse kindlaks tehisintellekti regulatiivliivakastide loomise, arendamise, rakendamise, käitamise, juhtimise ja järelevalve üksikasjalik kord. Nimetatud rakendusaktid sisaldavad ühiseid põhimõtteid järgmistes küsimustes:

- a) kõlblikkus- ja valikukriteeriumid tehisintellekti regulatiivliivakastis osalemiseks;
- b) tehisintellekti regulatiivliivakasti taotlemise, selles osalemise, selle seire, sellest väljumise ja selle lõpetamise kord, sealhulgas regulatiivliivakasti kava ja väljumisaruanne;
- c) osalejate suhtes kohaldatavad tingimused;
- d) üksikasjalikud normid, mida kohaldatakse artikliga 57 hõlmatud tehisintellekti regulatiivliivakastide juhtimise suhtes, sealhulgas seoses pädevate asutuste ülesannete täitmisega ning koordineerimise ja koostööga riiklikul ja ELi tasandil.“

(19) Artiklit 60 muudetakse järgmiselt:

(a) lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Suure riskiga tehisintellektisüsteemide testimist tegelikes tingimustes väljaspool tehisintellekti regulatiivliivakaste võivad teostada III lisa loetletud või I lisa A jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktidega hõlmatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujad või võimalikud pakkujad kooskõlas käesoleva artikliga ja vastavalt käesolevas artiklis osutatud tegelikes tingimustes testimise kavale, ilma et see piiraks artikli 5 kohaste keeldude kohaldamist.“;

(b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Pakkujad või võimalikud pakkujad võivad teostada III lisa osutatud või I lisa A jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktidega hõlmatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide testimist tegelikes tingimustes igal ajal enne tehisintellektisüsteemi turule laskmist või kasutusele võtmist kas iseseisvalt või partnerluses ühe või mitme juurutaja või võimaliku juurutajaga.“

(20) Lisatakse artikkel 60a järgmises sõnastuses:

„Artikkel 60a

I lisa B jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktidega hõlmatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide testimine tegelikes tingimustes väljaspool tehisintellekti regulatiivliivakaste

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide testimist tegelikes tingimustes väljaspool tehisintellekti regulatiivliivakaste võivad teostada I lisa B jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktidega hõlmatud tehisintellektipõhiste toodete pakkujad või võimalikud pakkujad kooskõlas käesoleva artikliga ja vabatahtliku tegelikes tingimustes testimise lepinguga, ilma et see piiraks artikli 5 kohaste keeldude kohaldamist.
2. Lõikes 1 osutatud vabatahtlik tegelikes tingimustes testimise leping sõlmitakse huvitatud liikmesriikide ja komisjoni vahel kirjalikult. Sellega

kehtestatakse nõuded I lisa B jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktidega hõlmatud tehisintellektipõhiste toodete testimiseks tegelikes tingimustes.

3. Liikmesriigid, komisjon, turujärelevalveasutused ning I lisa B jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktidega hõlmatud taristu ja toodete haldamise ja käitamise eest vastutavad avaliku sektori asutused teevad omavahel tihedat ja heas usus koostööd ning kõrvaldavad kõik praktilised takistused, mis puudutavad muu hulgas menetluseeskirju, millega antakse vajaduse korral juurdepääs füüsilisele avalikule taristule, et edukalt rakendada vabatahtlikku tegelikes tingimustes testimise lepingut ja katsetada tehisintellektipõhiseid tooteid, mis on hõlmatud lisa B jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktidega.
4. Vabatahtlikule tegelikes tingimustes testimise lepingule allakirjutanud täpsustavad tegelikes tingimustes testimise tingimused ja kehtestavad tegelikes tingimustes testimise kava üksikasjalikud elemendid I lisa B jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktidega hõlmatud tehisintellektisüsteemide jaoks.
5. Kohaldatakse artikli 60 lõikeid 2, 5 ja 9.“

(21) Artikli 63 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. VKEd, sealhulgas idufirmad võivad täita käesoleva määruse artiklis 17 nõutud kvaliteedijuhtimissüsteemi teatavaid elemente lihtsustatud viisil. Selleks töötab komisjon välja suunised kvaliteedijuhtimissüsteemi elementide kohta, mida võib täita lihtsustatud viisil, võttes arvesse VKEde vajadusi, ilma et see mõjutaks kaitsetaset ja suure riskiga tehisintellektisüsteemidele esitatavate nõuete täitmise vajadust.“

(22) Artiklit 69 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Liikmesriikidelt võidakse nõuda ekspertide pakutava nõustamise ja toe eest tasu, mis on samaväärne artikli 68 lõikes 1 osutatud rakendusakti kohaselt komisjoni suhtes kohaldatava tasuga.“;

(b) lõige 3 jäetakse välja.

(23) Artikli 70 lõige 8 asendatakse järgmisega:

„8. Riigi pädevad asutused võivad anda juhiseid ja nõu käesoleva määruse rakendamise kohta, eelkõige väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele ja VKEdele, sealhulgas idufirmadele, võttes arvesse nõukoja ja komisjoni juhiseid ja nõuandeid, kui see on asjakohane. Kui riigi pädevad asutused kavatsevad anda juhiseid ja nõu tehisintellektisüsteemi kohta valdkondades, mille suhtes kehtib ka muu liidu õigus, konsulteeritakse vastavalt vajadusele selle liidu õiguse alusel riigi pädevate asutustega.“

(24) Artikli 72 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Turustamisjärgse seire süsteem peab põhinema turustamisjärgse seire kaval. Turustamisjärgse seire kava on IV lisas osutatud tehnilise dokumentatsiooni osa. Komisjon kehtestab juhised turustamisjärgse seire kava kohta.“

(25) artiklit 75 muudetakse järgmiselt:

(a) artikli 75 pealkiri asendatakse järgmisega:

„Tehisintellektisüsteemide turujärelevalve ja kontroll ning vastastikune abi“;

(b) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kui tehisintellektisüsteem põhineb üldotstarbelisel tehisintellektimudelil, ei kuulu I lisas loetletud liidu ühtlustamisõigusaktidega hõlmatud toodetega seotud tehisintellektisüsteemide hulka ning selle mudeli ja süsteemi on välja töötanud sama pakkuja, on tehisintellektiamet ainupädev selle süsteemi järelevalve ja eeskirjade täitmise tagamise alal kooskõlas käesolevast määrusest tulenevate kohustustega, mille ta on määranud turujärelevalveasutustele. Samuti on tehisintellektiametil ainupädevus teha järelevalvet käesolevast määrusest tulenevate kohustuste üle ja tagada nende täitmine seoses tehisintellektisüsteemiga, mis on määratletud väga suure digiplatvormina või väga suure internetipõhise otsingumootorina määruse (EL) 2022/2065 tähenduses või mis on sellesse integreeritud.

Esimese lõigu kohaste järelevalve ja täitmise tagamise ülesannete täitmisel on tehisintellektiametil kõik käesolevas jaos ja määruses (EL) 2019/1020 sätestatud turujärelevalveasutuse volitused. Oma järelevalve- ja täitmise tagamise volituste nõuetekohaseks rakendamiseks on tehisintellektiametil õigus võtta asjakohaseid meetmeid ja teha otsuseid. Määruse (EL) 2019/1020 artiklit 14 kohaldatakse *mutatis mutandis*.

Käesoleva määruse kohaldamises osalevad asutused teevad nende volituste kasutamisel aktiivselt koostööd, eelkõige juhul, kui liikmesriigi territooriumil on vaja võtta meetmeid täitmise tagamiseks.“;

(c) lisatakse lõiked 1a– 1c järgmises sõnastuses:

„1a. Komisjon võtab vastu rakendusakti, et määrata kindlaks tehisintellektiameti jõustamisvolitused ja nende volituste kasutamise menetlused, sealhulgas tema suutlikkus määrata karistusi, näiteks trahve või muid halduskaristusi, kooskõlas artiklis 99 kindlaks määratud tingimuste ja ülemmääradega seoses käesoleva artikli lõigetes 1 ja 1a osutatud tehisintellektisüsteemidega, mille puhul on käesoleva artikli kohaste seire- ja järelevalveülesannete täitmisel leitud, et need ei vasta käesolevale määrusele.“

„1b. Lõikes 1 osutatud tehisintellektisüsteemide pakkujate suhtes kohaldatakse *mutatis mutandis* määruse (EL) 2019/1020 artiklit 18, ilma et see piiraks käesolevas määruses sätestatud konkreetsemaid menetlusõigusi.“

„1c. Enne kui lõikes 1 osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemideks liigitatud tehisintellektisüsteemid, mille suhtes kohaldatakse artikli 43 kohast kolmanda isiku tehtavat vastavushindamist, turule lastakse või kasutusele võetakse, korraldab komisjon selliste tehisintellektisüsteemide turustamise eelse vastavushindamise ja testimise. Nende testimiste ja hindamistega kontrollitakse, kas süsteemid vastavad käesoleva määruse asjakohastele nõuetele ning kas neid võib kooskõlas käesoleva määrusega liidus turule lasta või kasutusele võtta. Komisjon võib

usaldada nende testimiste või hindamiste läbiviimise käesoleva määruse alusel määratud teada antud asutustele, millisel juhul tegutseb teada antud asutus komisjoni nimel. Käesoleva lõike kohaste volituste kasutamisel kohaldatakse komisjoni suhtes artikli 34 lõikeid 1 ja 2 *mutatis mutandis*.

Testimise ja hindamistoimingute tasud nõutakse sisse suure riskiga tehisintellektisüsteemi pakkujalt, kes on komisjonilt taotlenud kolmanda isiku tehtavat vastavushindamist. Kulude eest, mis on seotud teenustega, mille komisjon on käesoleva artikli kohaselt usaldanud teada antud asutustele, maksab pakkuja otse teada antud asutusele.“

(26) Artiklit 77 muudetakse järgmiselt:

(a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Põhiõigusi kaitsvate asutuste volitused ja koostöö turujärelevalveasutustega“;

(b) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Riiklikel ametiasutustel või organitel, kes tegelevad põhiõiguste, sealhulgas mittediskrimineerimise õiguse kaitse alasest liidu õigusest tulenevate kohustuste täitmise järelevalve või tagamisega, on õigus taotleda asjaomaselt turujärelevalveasutuselt mis tahes käesoleva määruse alusel loodud või säilitatavat dokumentatsiooni, mis on arusaadavas keeles ja juurdepääsetavas vormingus, ning saada sellele juurdepääs, kui juurdepääs sellisele dokumentatsioonile on vajalik nende ülesannetest tulenevate kohustuste tõhusaks täitmiseks nende jurisdiktsiooni piires.“;

(c) lisatakse lõiked 1a ja 1b järgmises sõnastuses:

„1a. Turujärelevalveasutus annab lõikes 1 osutatud asjaomasele avaliku sektori asutusele või organile käesolevas artiklis sätestatud tingimustel juurdepääsu sellisele teabele või dokumentatsioonile, sealhulgas nõudes vajaduse korral sellist teavet või dokumentatsiooni pakkujalt või juurutajalt.“

„1b. Turujärelevalveasutused ja lõikes 1 osutatud avaliku sektori asutused või organid teevad tihedat koostööd ja osutavad üksteisele vastastikust abi, mis on vajalik nende vastavate volituste täitmiseks, et tagada käesoleva määruse ja põhiõigusi kaitsva liidu õiguse ühtne kohaldamine ja menetluste ühtlustamine. See hõlmab eelkõige teabevahetust, kui see on vajalik käesoleva määruse ja vastavate muude liidu õigusaktide täitmise tõhusaks järelevalveks või tagamiseks.“

(27) Artikli 95 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Käitumisjuhendite koostamist edendades ja hõlbustades võtavad tehisintellektiamet ja liikmesriigid arvesse väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate ja VKEde, sealhulgas idufirmade erihuve ja vajadusi.“

(28) Artikli 96 lõikes 1 asendatakse teine lõik järgmisega:

„Selliste suuniste väljaandmisel pöörab komisjon erilist tähelepanu väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate ja VKEde, sealhulgas

idufirmade, ning kohalike ametiasutuste ja selliste sektorite vajadustele, mida käesolev määrus kõige tõenäolisemalt mõjutab.“

(29) Artiklit 99 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kooskõlas käesolevas määruses sätestatud tingimustega kehtestavad liikmesriigid õigusnormid karistuste ja muude täitemeetmete kohta, mis võivad hõlmata ka hoiatusi ja mitterahalisi meetmeid, mida kohaldatakse, kui operaator rikub käesolevat määrust, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada nende nõuetekohane ja tõhus rakendamine, võttes sellega arvesse komisjoni poolt artikli 96 kohaselt välja antud suuniseid. Kehtestatud karistused peavad olema mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid võtavad karistuste määramisel arvesse väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate ja VKEde, sealhulgas idufirmade huve ja nende majanduslikku elujõulisust.“;

(b) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate ja VKEde, sealhulgas idufirmade puhul sõltub iga käesolevas artiklis osutatud trahv lõigetes 3, 4 ja 5 osutatud protsendimäärast või summast, olenevalt sellest, kumb on väiksem.“

(30) Artiklit 111 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Ilma et see piiraks artikli 5 kohaldamist, nagu on osutatud artikli 113 lõike 3 kolmanda lõigu punktis a, kohaldatakse käesolevat määrust selliste suure riskiga tehisintellektisüsteemide operaatorite suhtes, välja arvatud käesoleva artikli lõikes 1 osutatud süsteemide puhul, mis on turule lastud või kasutusele võetud enne III peatüki kohaldamise ja artiklis 113 osutatud vastavate kohustuste alguskuupäeva, üksnes juhul, kui alates sellest kuupäevast tehakse nende süsteemide projektis olulisi muudatusi. Igal juhul võtavad ametiasutustele kasutamiseks mõeldud suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujad ja juurutajad käesolevas määruses sätestatud nõuete ja kohustuste täitmiseks vajalikud meetmed hiljemalt 2. augustiks 2030.“;

(b) lisatakse lõige 4 järgmises sõnastuses:

„4. Enne 2. augustit 2026 turule lastud sünteesitud audio-, pildi-, video- või tekstisisu genereerivate tehisintellektisüsteemide, sealhulgas üldotstarbeliste tehisintellektisüsteemide pakkujad võtavad vajalikud meetmed, et täita artikli 50 lõike 2 nõuded hiljemalt 2. veebruariks 2027.“

(31) Artiklit 113 muudetakse järgmiselt:

(a) kolmandale lõigule lisatakse punkt d:

„d) III peatüki 1., 2. ja 3. jagu kohaldatakse pärast seda, kui komisjon on vastu võtnud otsuse, millega kinnitatakse, et III peatüki järgimist toetavad piisavad meetmed on kättesaadavad alates järgmistest kuupäevadest:

i) kuus kuud pärast kõnealuse otsuse vastuvõtmist tehisintellektisüsteemide puhul, mis on liigitatud suure riskiga tehisintellektisüsteemideks vastavalt artikli 6 lõikele 2 ja III lisale, ning

ii) 12 kuud pärast otsuse vastuvõtmist tehisintellektisüsteemide puhul, mis on liigitatud suure riskiga tehisintellektisüsteemideks vastavalt artikli 6 lõikele 1 ja I lisale.

Kui lõikes 1 osutatud otsust ei ole lõike vastu võetud või kui allpool toodud kuupäevad on kõnealuse otsuse vastuvõtmisele järgnevatest kuupäevadest varasemad, kohaldatakse III peatüki 1., 2. ja 3. jagu:

i) 2. detsembril 2027 tehisintellektisüsteemide puhul, mis on liigitatud suure riskiga tehisintellektisüsteemideks vastavalt artikli 6 lõikele 2 ja III lisale, ning

ii) 2. augustil 2028 tehisintellektisüsteemide puhul, mis on liigitatud suure riskiga tehisintellektisüsteemideks vastavalt artikli 6 lõikele 1 ja I lisale.“;

(b) kolmandale lõigule lisatakse punkt e:

„e) Artikleid 102–110 kohaldatakse alates [käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev].“

(32) VIII lisas jäetakse välja B jagu.

(33) Lisatakse XIV lisa järgmises sõnastuses:

„XIV lisa

Tehisintellektisüsteemide koodide, kategooriate ja vastavate liikide loetelu artiklis 30 osutatud teavitamismenetluse jaoks, milles täpsustatakse teada antud asutuseks määramise ulatus

1. Sissejuhatus

Suure riskiga tehisintellektisüsteemide vastavushindamine käesolevale määruse alusel võib eeldada vastavushindamisasutuste kaasamist. Vastavushindamist võivad teha üksnes käesoleva määruse kohaselt määratud vastavushindamisasutused ning üksnes asjaomaste tehisintellektisüsteemide liikidega seotud tegevuse puhul. Tehisintellektisüsteemide koodide, kategooriate ja vastavate liikide loetelus määratakse kindlaks käesoleva määruse artikli 30 alusel teada antud vastavushindamisasutuste määramise ulatus.

2. Koodide, kategooriate ja vastavate tehisintellektisüsteemide loetelu

1. Tehisintellektisüsteemid, mille suhtes kohaldatakse tehisintellektimääruse I lisa

AIA-kood	
AIP 0101	Tehisintellektisüsteemid, mille suhtes kohaldatakse

	tehisintellektimääruse I lisa A jao punkti 1.
AIP 0102	Tehisintellektisüsteemid, mille suhtes kohaldatakse tehisintellektimääruse I lisa A jao punkti 2.
AIP 0103	Tehisintellektisüsteemid, mille suhtes kohaldatakse tehisintellektimääruse I lisa A jao punkti 3.
AIP 0104	Tehisintellektisüsteemid, mille suhtes kohaldatakse tehisintellektimääruse I lisa A jao punkti 4.
AIP 0105	Tehisintellektisüsteemid, mille suhtes kohaldatakse tehisintellektimääruse I lisa A jao punkti 5.
AIP 0106	Tehisintellektisüsteemid, mille suhtes kohaldatakse tehisintellektimääruse I lisa A jao punkti 6.
AIP 0107	Tehisintellektisüsteemid, mille suhtes kohaldatakse tehisintellektimääruse I lisa A jao punkti 7.
AIP 0108	Tehisintellektisüsteemid, mille suhtes kohaldatakse tehisintellektimääruse I lisa A jao punkti 8.
AIP 0109	Tehisintellektisüsteemid, mille suhtes kohaldatakse tehisintellektimääruse I lisa A jao punkti 9.
AIP 0110	Tehisintellektisüsteemid, mille suhtes kohaldatakse tehisintellektimääruse I lisa A jao punkti 10.
AIP 0111	Tehisintellektisüsteemid, mille suhtes kohaldatakse tehisintellektimääruse I lisa A jao punkti 11.
AIP 0112	Tehisintellektisüsteemid, mille suhtes kohaldatakse tehisintellektimääruse I lisa A jao punkti 12.

2. **Tehisintellektisüsteemid, mille suhtes kohaldatakse tehisintellektimääruse III lisa punkti 1**

AIA-kood	
AIB 0201	Tehisintellektimääruse III lisa punkti 1 alapunkti a kohased biomeetrilise kaugtuvastamise süsteemid, mis on mõeldud kasutuselevõtmiseks liidu institutsioonide, organite ja asutuste poolt.
AIB 0202	Tehisintellektimääruse III lisa punkti 1 alapunkti b kohased biomeetrilise liigitamise tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutuselevõtmiseks liidu institutsioonide, organite ja asutuste poolt.
AIB 0203	Tehisintellektimääruse III lisa punkti 1 alapunkti c kohased emotsioonituvastuse tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutuselevõtmiseks liidu institutsioonide, organite ja asutuste poolt.
AIB 0204	Tehisintellektimääruse III lisa punkti 1 alapunkti a kohased biomeetrilise kaugtuvastamise süsteemid, mis on mõeldud kasutuselevõtmiseks õiguskaitse-, immigratsiooni- või varjupaigaasutuste poolt.
AIB 0205	Tehisintellektimääruse III lisa punkti 1 alapunkti b kohased

	biomeetrilise liigitamise tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutuselevõtmiseks õiguskaitse-, immigratsiooni- või varjupaigaasutuste poolt.
AIB 0206	Tehisintellektimääruse III lisa punkti 1 alapunkti c kohased emotsioonituvastuse tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutuselevõtmiseks õiguskaitse-, immigratsiooni- või varjupaigaasutuste poolt.
AIB 0207	Tehisintellektimääruse III lisa punkti 1 alapunkti a kohased biomeetrilise kaugtuvastamise süsteemid (üldine).
AIB 0208	Tehisintellektimääruse III lisa punkti 1 alapunkti b kohased biomeetrilise liigitamise tehisintellektisüsteemid (üldine).
AIB 0209	Tehisintellektimääruse III lisa punkti 1 alapunkti c kohased emotsioonituvastuse tehisintellektisüsteemid (üldine).

3. Tehisintellektitehnoloogial põhinevad koodid

a) Sümbolipõhine tehisintellekt, eksperdisüsteemid ja matemaatiline optimeerimine

AIA-kood	
AIH 0101	Loogika- ja teadmuspõhised tehisintellektisüsteemid, mille järeldused lähtuvad kodeeritud teadmusest või sümbolipõhisest esitusest, eksperdisüsteemid
AIH 0102	Loogikapõhised tehisintellektisüsteemid, v.a baastaseme andmetöötlus

b) Masinõpe, v.a üldotstarbeline tehisintellekt ja monomodaalne generatiivne tehisintellekt

AIA-kood	
AIH 0201	Tehisintellektisüsteemid, mis töötlevad struktureeritud andmeid
AIH 0202	Tehisintellektisüsteemid, mis töötlevad signaal- ja audioandmeid
AIH 0203	Tehisintellektisüsteemid, mis töötlevad tekstiandmeid
AIH 0204	Tehisintellektisüsteemid, mis töötlevad pilte ja videoid
AIH 0205	Tehisintellektisüsteemid, mis õpivad oma keskkonnast, v.a tehisintellektiagendid

c) Üldotstarbelisel tehisintellektil ja monomodaalsel generatiivsel tehisintellektil põhinevad tehisintellektisüsteemid

AIA-kood	
-----------------	--

AIH 0301	Monomodaalsed generatiivsed tehisintellektisüsteemid
AIH 0302	Multimodaalsed generatiivsed tehisintellektisüsteemid, sealhulgas üldotstarbelistel tehisintellektimudelitel põhinevad tehisintellektisüsteemid

d) **Tehisintellektiagent**

AIA-kood	
AIH 0401	Tehisintellektiagent

3. Määramise taotlemine

Vastavushindamisasutused kasutavad käesoleva määruse artiklis 29 osutatud määramistaotluses tehisintellektisüsteemide liikide täpsustamiseks käesolevas lisas esitatud tehisintellektisüsteemide koodide, kategooriate ja vastavate liikide loetelusid.“

Artikkel 2

Määruse (EL) 2018/1139 muutmine

Määrust (EL) 2018/1139 muudetakse järgmiselt.

(1) Artiklile 27 lisatakse järgmine lõige:

„3. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, kui võetakse vastu lõike 1 kohaseid rakendusakte, mis käsitlevad tehisintellektisüsteeme, mis on turvakomponendid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1689¹⁴ tähenduses, võetakse arvesse nimetatud määruse III peatüki 2. jaos sätestatud nõudeid.“

(2) Artiklile 31 lisatakse järgmine lõige:

„3. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, kui võetakse vastu lõike 1 kohaseid rakendusakte, mis käsitlevad tehisintellektisüsteeme, mis on turvakomponendid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1689 tähenduses, võetakse arvesse nimetatud määruse III peatüki 2. jaos sätestatud nõudeid.“

(3) Artiklile 32 lisatakse järgmine lõige:

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2024. aasta määrus (EL) 2024/1689, millega nähakse ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 300/2008, (EL) nr 167/2013, (EL) nr 168/2013, (EL) 2018/858, (EL) 2018/1139 ja (EL) 2019/2144 ning direktiive 2014/90/EL, (EL) 2016/797 ja (EL) 2020/1828 (tehisintellekti käsitlev määrus) (ELT L 2024/1689, 12.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>).

„3. Võttes vastu lõike 1 kohaseid delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad tehisintellektisüsteeme, mis on turvakomponendid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1689 (*) tähenduses, võetakse arvesse kõnealuse määruse III peatüki 2. jaos sätestatud nõudeid.“

(4) Artiklile 36 lisatakse järgmine lõige:

„3. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, kui võetakse vastu lõike 1 kohaseid rakendusakte, mis käsitlevad tehisintellektisüsteeme, mis on turvakomponendid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1689 tähenduses, võetakse arvesse nimetatud määruse III peatüki 2. jaos sätestatud nõudeid.“

(5) Artiklile 39 lisatakse järgmine lõige:

„3. Võttes vastu lõike 1 kohaseid delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad tehisintellektisüsteeme, mis on turvakomponendid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1689 tähenduses, võetakse arvesse kõnealuse määruse III peatüki 2. jaos sätestatud nõudeid.“

(6) Artiklile 50 lisatakse järgmine lõige:

„3. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, kui võetakse vastu lõike 1 kohaseid rakendusakte, mis käsitlevad tehisintellektisüsteeme, mis on turvakomponendid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1689 tähenduses, võetakse arvesse nimetatud määruse III peatüki 2. jaos sätestatud nõudeid.“

(7) Artiklile 53 lisatakse järgmine lõige:

„3. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, kui võetakse vastu lõike 1 kohaseid rakendusakte, mis käsitlevad tehisintellektisüsteeme, mis on turvakomponendid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1689 tähenduses, võetakse arvesse nimetatud määruse III peatüki 2. jaos sätestatud nõudeid.“

Artikkel 3

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTS- JA DIGISELGITUS

1.	ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK	3
1.1.	Ettepaneku/algatuse nimetus	3
1.2.	Asjaomased poliitikavaldkonnad	3
1.3.	Eesmärgid.....	3
1.3.1.	Üldeesmärgid	3
1.3.2.	Erieesmärgid	3
1.3.3.	Oodatavad tulemused ja mõju	3
1.3.4.	Tulemusnäitajad	3
1.4.	Ettepanek/algatus käsitleb.....	4
1.5.	Ettepaneku/algatuse põhjendused	4
1.5.1.	Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava	4
1.5.2.	ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud. ..	4
1.5.3.	Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid	4
1.5.4.	Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega	5
1.5.5.	Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang.....	5
1.6.	Ettepaneku/algatuse ja selle finantsmõju kestus	6
1.7.	Kavandatud eelarve täitmise viis(id).....	6
2.	HALDUSMEETMED	8
2.1.	Järelevalve ja aruandluse reeglid	8
2.2.	Haldus- ja kontrollisüsteem(id).....	8
2.2.1.	Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus	8
2.2.2.	Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta.....	8
2.2.3.	Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).....	8
2.3.	Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed	9
3.	ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU	10
3.1.	Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub	10
3.2.	Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele	12

3.2.1.	Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade.....	12
3.2.1.1.	Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud.....	12
3.2.1.2.	Sihotstarbelisest välistulust saadavad assigneeringud	17
3.2.2.	Hinnanguline tegevusassigneeringutest rahastatav väljund.....	22
3.2.3.	Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade	24
3.2.3.1.	Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud.....	24
3.2.3.2.	Sihotstarbelisest välistulust saadavad assigneeringud	24
3.2.3.3.	Assigneeringud kokku.....	24
3.2.4.	Hinnanguline personalivajadus	25
3.2.4.1.	Rahastatakse heakskiidetud eelarvest	25
3.2.4.2.	Rahastatakse sihotstarbelisest välistulust.....	26
3.2.4.3.	Personalivajadus kokku.....	26
3.2.5.	Hinnanguline mõju digitehnoloogiaga seotud investeeringutele – ülevaade.....	28
3.2.6.	Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.....	28
3.2.7.	Kolmandate isikute rahaline osalus.....	28
3.3.	Hinnanguline mõju tuludele.....	29
4.	DIGIMÕÕDE.....	29
4.1.	Diginõuded.....	30
4.2.	Andmed.....	30
4.3.	Digilahendused.....	31
4.4.	Koostalitlusvõime hindamine	31
4.5.	Digimõõtmekeskuste rakendamist toetavad meetmed.....	32

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määruseid (EL) 2024/1689 ja (EL) 2018/1139 seoses tehisintellekti käsitlevate ühtlustatud õigusnormide (tehisintellekti käsitlev digivaldkonna koondpakett) rakendamise lihtsustamisega

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad

Sidevõrgud, sisu ja tehnoloogia;
siseturg, tööstus, ettevõtlus ja VKEd
Mõju eelarvele on seotud tehisintellektiametile usaldatud uute ülesannetega.

1.3. Eesmärgid

1.3.1. Üldeesmärgid

1. Tugevdada tehisintellektiameti seiret ja järelevalvet teatavate tehisintellektisüsteemide kategooriate üle.
2. Hõlbustada innovatiivsete tehisintellektisüsteemide arendamist ja testimist ELi tasandil range regulatiivse järelevalve all enne nende süsteemide turule laskmist või muul viisil kasutusele võtmist.

1.3.2. Erieesmärgid

Erieesmärk nr 1

Tõhustada tehisintellektimääruse tehisintellektisüsteemide käsitlevate normide juhtimist ja tulemuslikku täitmist, tugevdades kohaldatavaid volitusi ja menetlusi ning nähes täitmise tagamise eest vastutavale tehisintellektiametile ette uued vahendid.

Erieesmärk nr 2

Näha ette regulatiivliivakasti loomine ELi tasandil, mis võimaldab piiriülest tegevust ja testimist.

1.3.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Märkige, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju toetusesaajatele/sihtrühmale.

Tehisintellekti pakkujad peaksid saama kasu tsentraliseeritud juhtimistasandist ja juurdepääsust teatavatele tehisintellektisüsteemide kategooriatele mõeldud ELi tasandi regulatiivliivakastile, vältides menetluste ja kulude dubleerimist.

1.3.4. Tulemusnäitajad

Märkige, milliste näitajate abil jälgitakse edusamme ja saavutusi.

Näitaja 1

Tehisintellektiameti seire- ja järelevalveülesannete kohaldamisalasse kuuluvate tehisintellektisüsteemide arv.

Näitaja 2

ELi tasandi regulatiivliivakastile juurdepääsu taotlevate pakkujate ja võimalike pakkujate arv.

1.4. Ettepanek/algatus käsitleb

uut meedet

uut meedet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest²⁶

olemasoleva meetme pikendamist

ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.5.1. Lühivi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Tehisintellektiameti juhtimisstruktuuri täiustamise seisukohast olulised lisaelemendid peaksid olema kehtestatud enne tehisintellektisüsteemide suhtes kohaldatavate sätete jõustumist.

Esimene ELi regulatiivliivakast peaks hakkama toimima 2028. aastal, kuigi mõned peamised seadistuse üksikasjad tuleks eelnevalt kindlaks määrata.

1.5.2. ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

Tehisintellektiametil on õigus jälgida ja kontrollida kõigi üldotstarbelistel tehisintellektimudelitel põhinevate tehisintellektisüsteemide nõuetele vastavust, kui mudeli ja süsteemi töötab välja sama pakkuja, samuti kõigi väga suurtesse digiplatvormidesse või otsingumootoritesse integreeritud või neid moodustavate tehisintellektisüsteemide nõuetele vastavust, isegi kui süsteemi ja üldotstarbelise tehisintellektimudeli pakkuja on erinevad. Ülesanded, mida tehisintellektiamet peaks nii paljude erinevate tehisintellektisüsteemide puhul täitma, hõlmavad täieliku juurdepääsu taotlemist dokumentidele, treenimis-/valideerimis-/testimisandmetikele ja vajaduse korral suure riskiga tehisintellektisüsteemide lähtekoodile, tegelikes tingimustes testimise järelevalvet, riskide kindlakstegemist ja hindamist, tõsiste intsidentidega tegelemist, ennetus- ja parandusmeetmete võtmist, tagades samal ajal koostöö riiklike turujärelevalveasutustega, tegelemist tehisintellektisüsteemidega, mis pakkuja liigituse kohaselt ei ole suure riskiga tehisintellektisüsteemid, mittevastavuskaebustega tegelemist ja karistuste määramist. Ühtlasi on tehisintellektiamet asutus, mis vastutab vastavushindamiste tegemise eest, et võimaldada turulepääsu käesoleva sätte kohaldamisalasse kuuluvatele tehisintellektisüsteemidele, mille suhtes kohaldatakse tehisintellektimääruse alusel ka kolmanda isiku tehtavat turustamiseelset vastavushindamist. Kõik need meetmed

²⁶ Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktidele a või b.

nõuavad ressursse ning jõustamismenetluste väljatöötamist ja rakendamist, samuti asjakohast tehnilist tuge süsteemide hindamiseks.

Tehisintellektiameti roll nõuetele vastavuse tagamisel hõlmaks ka koostoime tagamist üldotstarbeliste tehisintellektimudelite hindamisega, mis tugevdaks sama pakkuja pakutavate mudelite ja süsteemide üldist hindamist. See võimaldaks terviklikumat arusaamist tehisintellektisüsteemidest ja nendega seotud riskidest, võimaldades tõhusamat järelevalvet ja täitmise tagamist. Tehisintellektiamet peab arvesse võtma ka ainulaadseid probleeme, mis tulenevad tehisintellektiagentidest, mis võivad tegutseda autonoomselt ja teha otsuseid, millel võivad olla märkimisväärsed tagajärjed, ning töötama välja strateegiad nende riskide käsitlemiseks kooskõlas komisjoni poliitikaga.

Tehisintellektiameti juhtimise tõhustamine tooks ELis tehisintellektisüsteemide reguleerimisele palju kasu Üks peamisi eeliseid on järjepidevus ja sidusus, mille see tagaks tehisintellektimääruse kohaldamisel kogu ELis. Kui tehisintellektimääruse rakendamise üle teeb teatavate tehisintellektisüsteemide kategooriate puhul järelevalvet üksainus asutus, väheneks märkimisväärselt vastandlike tõlgenduste ja otsuste oht, mis tagaks ELis tegutsevatele ettevõtjatele selguse ja kindluse.

Lisaks lihtsustaks see regulatiivset keskkonda ettevõtjate jaoks, kuna nad peaksid suhtlema ainult ühe reguleeriva asutusega, mitte mitme riikliku asutusega. See vähendaks eri õigusraamistikos navigeerimisega seotud keerukust ja halduskoormust, võimaldades ettevõtetel keskenduda innovatsioonile ja majanduskasvule. Tsentraliseeritud lähenemisviis võimaldaks komisjonil arendada ka eriteadmisi tehisintellektisüsteemide ja üldotstarbeliste tehisintellektimudelite kohta, võimaldades tehisintellektimääruse tõhusamat järelevalvet ja täitmist.

Selle lähenemisviisiga välditaks asjaomaste tehisintellektisüsteemide suhtes erinevate riiklike jõustamismeetmete kasutamist, mis võivad viia siseturu killustumiseni ja vähendada ettevõtjate õiguskindlust. Samuti aitaks see lahendada liikmesriikide probleeme seoses spetsialiseerunud töötajate leidmisega oma ametiasutustes, mis vastutavad tehisintellektimääruse rakendamise ja tehisintellektisüsteemide järelevalve eest nende territooriumil. Kui tsentraliseerida turujärelevalveasutuste volitused tehisintellektiametile, võimaldaks see stsenaarium tehisintellektiametil võtta vastutuse sama mudeli pakkuja pakutavate keerukate tehisintellektisüsteemide hindamise ja seire eest, samuti platvormide koosseisu kuuluvate või neisse integreeritud tehisintellektisüsteemide hindamise ja seire eest, vähendades seeläbi riikide ametiasutuste koormust. See kasutaks ära tehisintellektiameti olemasolevaid eksperditeadmisi üldotstarbeliste tehisintellektimudelite hindamisel ja nende nõuetele vastavuse jälgimisel, luues ainulaadse eriteadmiste ja võimekuse kontsentratsiooni. Selle tulemusena oleks tehisintellektiametil head võimalused tagada järjepidev ja tõhus järelevalve, toetades samal ajal ka liikmesriike nende jõupingutustes rakendada tehisintellektimäärust ja tagada ühtlustatud regulatiivne keskkond kogu ELis. Kuna neid lisaulesandeid täidab tehisintellektiamet, saaksid riikide ametiasutused keskenduda rohkem tehisintellektimäärusest tulenevatele täitmismeetmetele, mis võimaldaks vahendeid tõhusamalt jaotada ja tehisintellektimäärust kogu ELis tõhusamalt rakendada.

1.5.3. *Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid*

Euroopa Komisjoni kogemused digiteenuste määruse täitmise tagamisel kujutavad endast väärtuslikke õppetunde, mida saab kasutada tehisintellektimääruse täitmise tagamisel. Selles kontekstis on olulised eelkõige tugeva ja läbipaistva

jõustamisraamistiku loomine, milles sätestatakse selged menetlused digiteenuste määruse rikkumiste uurimiseks ja käsitlemiseks, ning tihe koostöö riiklike ametiasutustega, et tagada täitmise tagamise meetmete koordineerimine ja tõhusus.

Komisjoni kogemused digiteenuste määruse täitmise tagamisel on näidanud, et see lähenemisviis võib olla tõhus nõuete täitmise edendamisel ja kasutajate õiguste kaitsmisel. Näiteks on komisjon juba võtnud meetmeid mitme digiplatvormi suhtes seoses digiteenuste määruse rikkumisega ning teinud koostööd riikide ametiasutustega, et töötada välja nõuete täitmise suunised ja parimad tavad.

Tuginedes digiteenuste määruse täitmise tagamisest saadud kogemustele, saab komisjon välja töötada tehisintellektimääruse täitmise tagamise toimiva raamistiku, mis edendab nõuete täitmist ning toetab usaldusväärse ja uuendusliku tehisintellekti ökosüsteemi arendamist ELis. See hõlmab tehisintellektiameti jõustamisrolli suurendamist, et nõuetekohaselt jälgida ja kontrollida tehisintellektisüsteemide teatavaid kategooriaid, ning tihedat koostööd riiklike ametiasutustega, et tagada tehisintellektimääruse järjepidev ja mõjus täitmine.

Võimalust luua ELi tasandi regulatiivliivakast tuleks käsitada riiklikul tasandil loodud regulatiivliivakastide täiendusena ja seda tuleks rakendada viisil, mis hõlbustab piiriülest koostööd riikide pädevate asutuste vahel.

1.5.4. Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega

Selle algatuse raames tehisintellektimääruse kohta esitatud muudatusettepanekud suurendaksid märkimisväärselt tehisintellektiameti seire ja järelevalve alla kuuluvate tehisintellektisüsteemide arvu ning vastavalt suureneks ka nende süsteemide arv, mis võivad potentsiaalselt osaleda ELi tasandi regulatiivliivakastis. Sellise laienemise tulemuslikuks juhtimiseks on oluline tugevdada Euroopa reguleerimis- ja koordineerimisfunktsiooni, nagu on kavandatud käesolevas algatuses. See tugevdamine võimaldaks tehisintellektiametil tõhusalt jälgida üha arvukamaid tehisintellektisüsteeme, tagada kooskõla õigusraamistikuga ning luua ELi tasandi regulatiivliivakasti kaudu innovatsiooni ja testimist toetava keskkond.

1.5.5. Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang

Tehisintellektiamet teeb jõupingutusi, et osa määratud töötajatest ümber paigutada, kuid seda saaks teha ainult osaliselt (15 täistööajale taandatud töötajat), kuna töötajad on praegu täielikult määratud täitma tehisintellektimääruse õigeaegse ja nõuetekohase rakendamise tagamisega otseselt seotud ülesandeid. Uute jõustamisülesannete tõhusaks täitmiseks on vaja uusi ressursse (hinnanguliselt 38 täiendavat täistööajale taandatud töötajat).

Eelkõige kavatakse tehisintellektiamet teha kindlaks õigus- ja menetluslaste eksperditeadmistega kolleegid, kes saavad osaleda tulevaste uute jõustamisalaste ülesannete täitmisel. Praeguses etapis on meie hinnangul võimalik sel eesmärgil ümber paigutada ligikaudu viis asjakohase profiiliga lepingulist töötajat.

Lisaks püüab tehisintellektiamet paigutada ümber viis ametnikku.

Tehisintellektiamet kavatakse 2028. aastal täielikult kasutusele võtta tema järelevalve alla kuuluvate tehisintellektisüsteemide ELi tasandi regulatiivliivakasti, mis võimaldab ümber paigutada kolm lepingulist töötajat, kes on vajalikud regulatiivliivakasti töökorda seadmiseks ja käitamiseks. See etapiviisiline

läheneb viis võimaldaks tagada regulatiivliivakasti täieliku tegevussuutlikkuse 2028. aastaks ning eelkõige annaks see tehisintellektiametile aega teha kindlaks selle ülesande täitmiseks kõige sobivamad töötajad ja tagada nõuetekohane projektijuhtimine, et hõlbustada uuenduslike tehisintellektisüsteemide arendamist, treenimist, testimist ja valideerimist.

Lisaks uurib tehisintellektiamet võimalusi laiendada tehisintellektimäärust toetavate IT-vahendite kohaldamisala (praegu peamiselt arendus- või käivitamiseelses etapis), et see hõlmaks ka asjakohaseid uusi jõustamistoiminguid (st juhtumite käsitlemine, tehisintellektisüsteemide register, seire ja aruandlus, teabevahetus ametiasutustega). Nende IT-vahendite haldamiseks paigutatakse ümber kaks täistööajale taandatud IT- ja haldusprofiiliga töötajat. See aitaks osaliselt katta uute ülesannetega seotud juhtimisvajadusi.

Üldiselt aitavad need ümberpaigutamispüüdlused ja koostoime rahuldada mõningaid uute jõustamisülesannetega seotud personalivajadusi, samal ajal kui tehisintellektimääruse tulemusliku rakendamise tagamiseks on vaja lisaressursse.

Arvestades, et kavandatud muudatuste eesmärgid aitavad otseselt kaasa programmi „Digitaalne Euroopa“ ühele peamisele eesmärgile – kiirendada tehisintellekti arendamist ja kasutuselevõttu Euroopas –, rahastatakse täiendavaid töötajaid programmi „Digitaalne Euroopa“ toetusest.

1.6. Ettepaneku/algatuse ja selle finantsmõju kestus

Piiratud kestusega

- hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA
- finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA ja maksete assigneeringutele ajavahemikul AAAA–AAAA.

Piiramatu kestusega

- Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku 2026–2027,
- millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Kavandatud eelarve täitmise viis(id)

Eelarve otsene täitmine komisjoni poolt

- tema talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;
- rakendusametite kaudu

Eelarve jagatud täitmine koostöös liikmesriikidega

Eelarve kaudne täitmine, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

- kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
- rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);
- Euroopa Investeeringupangale ja Euroopa Investeeringufondile;
- finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;
- avalik-õiguslikele asutustele;
- avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, sel määral, mil neile antakse piisavad finantstagatised;
- liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kellele antakse piisavad finantstagatised;
- asutustele või isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ühise välis- ja julgeolekupoliitika erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis;
- liikmesriigis asutatud asutustele, kelle suhtes kohaldatakse liikmesriigi eraõigust või liidu õigust ja kellele võib kooskõlas valdkondlike normidega usaldada liidu rahaliste vahendite või eelarveliste tagatiste haldamise niivõrd, kui võrd selliseid asutusi kontrollivad avalik-õiguslikud asutused või avalikke teenuseid osutavad eraõiguslikud asutused ja kontrollivad organid annavad neile solidaarvastutuse vormis piisavad finantstagatised või samaväärsed finantstagatised, mis võivad iga meetme puhul piirduda liidu toetuse maksimumsummaga.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse reeglid

Märkige sagedus ja tingimused.

Tugevdatud sätted vaadatakse läbi ja neid hinnatakse koos kogu tehisintellektimäärusega 2029. aasta augustis. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele aruande hindamise tulemuste kohta.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. *Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus*

Määrusega tugevdatakse Euroopa poliitikat seoses ühtlustatud normidega, mis käsitlevad tehisintellektisüsteemide pakkumist siseturul, tagades samal ajal ohutuse ja põhiõiguste austamise. Lihtsustatud ühtne järelevalve tagab järjekindluse käesolevast määrusest tulenevate kohustuste piiriülesel kohaldamisel.

Nende uute ülesannete täitmiseks tuleb võimaldada komisjoni talitustele piisavad vahendid. Uue määruse täitmise tagamiseks on hinnanguliselt vaja 53 täistööajale taandatud töötajat.

2.2.2. *Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta*

Riskid vastavad komisjoni tegevuse tavapärastele riskidele ja on piisavalt kaetud riskide minimeerimise olemasolevate standardmenetlustega.

2.2.3. *Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal)*

Kuna ühe tehingu (nt koosolekul osaleva delegaadi reisikulude hüvitamine) väärtus on väike, näib koosolekukuludega seoses piisavat standardsest kontrollikorrast.

2.3. Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed

Nimetage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed, nt pettustevastase võitluse strateegias esitatud meetmed.

Komisjoni suhtes kohaldatavad olemasolevad pettuste ennetamise meetmed hõlmavad käesoleva määruse täitmiseks vajalikke lisaassigneeringuid.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr	Liigendatud/liigendamata ²⁷ .	EFTA riigid ²⁸	Kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaadid ²⁹	Muud kolmandad riigid	Muu sihtotstarbeline tulu
7	20 02 06 Halduskulud	Liigendamata	Ei			
1	02 04 03 Programm „Digitaalne Euroopa“, tehisintellekt	Liigendatud	JAH	EI	jah	EI
1	02 01 30 01 Programmi „Digitaalne Euroopa“ toetuskulud	Liigendamata	jah		jah	

²⁷ Liigendatud = liigendatud assigneeringud / liigendamata = liigendamata assigneeringud.

²⁸ EFTA – Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

²⁹ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaadid.

3.2. Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele

3.2.1. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade

- Ettepanek/algatus ei nõua tegevusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus nõuab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.1.1. Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud

[

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	1	
---	---	--

DG: SIDEVÕRKUDE, SISU JA TEHNOLOOGIA PEADIREKTORAAT			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Pärast 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
			2024	2025	2026	2027	Pärast 2027	
Eelarverida 02 04 03	Kulukohustused	(1a)			0,500 ³⁰	0,500 ³¹		1,000
	Maksed	(2a)				0,500	0,500	1,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud								

³⁰ See eelarve on programmi „Digitaalne Euroopa“ 2026–2027. aasta tööprogrammis juba eraldatud tehisintellektiametile.

³¹ See eelarve on programmi „Digitaalne Euroopa“ 2026–2027. aasta tööprogrammis juba eraldatud tehisintellektiametile.

Eelarverida 02 01 30 01		(3)			2,642 ³²	6,283 ³³	7,283	8,925
SIDEVÕRKUDE, SISU JA TEHNOLOOGIA PEADIREKTORAADI assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 1a + 1b + 3			3,142	6,783	7,283	9,925
	Maksed	= 2a + 2b + 3			2,642	6,783	7,783	9,925

KOKKU			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Pärast 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
			2024	2025	2026	2027	Pärast 2027	
Eelarverida 02 04 03								
	Kulukohustused	(1a)			0,500 ³⁴	0,500 ³⁵		1,000
	Maksed	(2a)				0,500	0,500	1,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud								

³² See eelarve vastab [48] täistööajale taandatud lisatöötajale kuueks kuuks [(43 lepingulist töötajat ja 5 lähetatud riiklikku eksperti)], lähtetase on 2026. aasta eelarvemenetluse raames kokku lepitud töötajate arv. Eelarve paigutatakse programmi „Digitaalne Euroopa“ haldusassigneeringutest ümber, et katta lisakulud.

³³ See summa paigutatakse 2027. aastal ümber eelarveread 02.0403 (erieesmärk nr 2: tehisintellekt) ja taotlus lisatakse 2027. aasta eelarvemenetlusele.

³⁴ See eelarve on programmi „Digitaalne Euroopa“ 2026–2027. aasta tööprogrammis juba eraldatud tehisintellektiametile.

³⁵ See eelarve on programmi „Digitaalne Euroopa“ 2026–2027. aasta tööprogrammis juba eraldatud tehisintellektiametile.

Eelarverida 02 01 30 01		(3)			2,642 ³⁶	6,283 ³⁷	7,283	8,925
SIDEVÕRKUDE, SISU JA TEHNOLOOGIA PEADIREKTORAADI assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 1a + 1b + 3			3,142	6,783	7,283	9,925
	Maksed	= 2a + 2b + 3			2,642	6,783	7,783	9,925

]

[

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	„Halduskulud“	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
DG: SIDEVÕRKUDE, SISU JA TEHNOLOOGIA PEADIREKTORAAT			2024	2025	2026	2027	
• Personalikulud					0,940	0,940	1,880
• Muud halduskulud					0,025	0,025	0,050
SIDEVÕRKUDE, SISU JA TEHNOLOOGIA PEADIREKTORAAT KOKKU	Assigneeringud				0,965	0,965	1,930

³⁶ See eelarve vastab 48 täistööajale taandatud lisatöötajale kuueks kuuks (43 lepingulist töötajat ja 5 lähetatud riiklikku eksperti), **lähtetase on 2026. aasta eelarvemenetluse raames kokku lepitud töötajate arv**. Eelarve paigutatakse programmi „Digitaalne Euroopa“ haldusassigneeringutest ümber, et katta lisakulud.

³⁷ See summa paigutatakse 2027. aastal ümber eelarverealet 02.0403 (erieesmärk nr 2: tehisintellekt) ja taotlus lisatakse 2027. aasta eelarvemenetlusele.

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU

(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)

0,965 0,965 1,930

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Pärast 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
RUBRIIKIDE 1–7 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused			4,107	7,748	8,248	11,855
Mitmeaastane finantsraamistik	Maksed			3,607	7,748	8,748	11,855

]

3.2.2. Hinnanguline tegevusassigneeringutest rahastatav väljund (ei täideta detsentraliseeritud asutuste puhul)

kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Märkige eesmärgid ja väljundid			Aasta 2024		Aasta 2025		Aasta 2026		Aasta 2027		Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)						KOKKU	
	VÄLJUNDID																	
↓	Väljundi liik ³⁸	Keskmine kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Väljundite arv kokku	Kulud kokku

³⁸ Väljunditena käsitatakse tarnitud tooteid ja osutatud teenuseid (rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

ERIEESMÄRK nr 1 ³⁹ ...																	
- Väljund																	
- Väljund																	
- Väljund																	
Erieesmärk nr 1 kokku																	
ERIEESMÄRK nr 2 ...																	
- Väljund																	
Erieesmärk nr 2 kokku																	
KOKKU																	

³⁹ Vastavalt punktile 1.3.2. „Erieesmärgid“.

3.2.3. *Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade*

- Ettepanek/algatus ei nõua haldusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus nõuab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.3.1. *Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud*

[

HEAKSKIIDETUD EELARVE	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	2021–2027 KOKKU
	2024	2025	2026	2027	
RUBRIIK 7					
Personalikulud			0,940	0,940	1,880
Muud halduskulud			0,025	0,025	0,050
RUBRIIK 7 kokku			0,965	0,965	1,930
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud					
Personalikulud			2,429	4,858	7,287
Muud halduskulud			0,213	1,425	1,638
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku			2,642	6,283	8,925

]

Personali ja muude halduskuludega seotud assigneeringute vajadused kaetakse assigneeringutest, mille asjaomane peadirektoraat on kõnealuse meetme haldamiseks juba andnud, ja/või peadirektoraadi sees ümberpaigutatud assigneeringutest, mida vajaduse korral võidakse täiendada nendest lisaassigneeringutest, mis haldavale peadirektoraadile eraldatakse iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades eelarvepiirangutega.

3.2.4. *Hinnanguline personalivajadus*

- Ettepanek/algatus ei nõua personali kasutamist
- Ettepanek/algatus nõuab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.4.1. Rahastatakse heakskiidetud eelarvest

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

[

HEAKSKIIDETUD EELARVE	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)				
20 01 02 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	0	0	5	5
20 01 02 03 (ELi delegatsioonides)	0	0	0	0
01 01 01 01 (kaudne teadustegevus)	0	0	0	0
01 01 01 11 (otsene teadustegevus)	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige)	0	0	0	0
• Koosseisuväline personal (täistööaja ekvivalendina)				
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid)	0	0	0	0
20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja noored eksperdid ELi delegatsioonides)	0	0	0	0
Haldustoetuse eelarverida [XX.01.YY.YY]				
- peakorteris	0	0	0	0
- ELi delegatsioonides	0	0	0	0
01 01 01 02 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid kaudse teadustegevuse valdkonnas)	0	0	0	0
01 01 01 12 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid otsese teadustegevuse valdkonnas)	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriik 7	0	0	0	0
Muud eelarveread (02 01 30 01) - Rubriigist 7 välja jäävad kulud	0	0	48	48
KOKKU	0	0	53	53

]

Ettepaneku rakendamiseks vajatav personal (täistööaja ekvivalendina)

Kaetakse komisjoni talituste

Erakorraline lisapersonal*

**olemasolevast
personalist**

		Rahastatakse rubriigist 7 või teadusuuringute eelarveridadelt	Rahastatakse BA riudadelt	Rahastatakse tasudest
Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohtad	5		ei kohaldata	
Koosseisuväline personal (lepingulised töötajad, riikide lähetatud ekspertid ja renditööjõud)	10		38	

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Keskse järelevalve tugevdamine tehisintellektiameti poolt toob kaasa tehisintellektisüsteemide arvu märkimisväärse suurenemise. Seda ülesannet ei saa täita praeguse töötajate arvuga, mis on piisav üksnes praeguse järelevalve kohaldamisala jaoks.
Koosseisuvälised töötajad	

3.2.5. Hinnanguline mõju digitehnoloogiaga seotud investeeringutele – ülevaade

Kohustuslik: järgmises tabelis tuleks esitada parim hinnang ettepanekust/algatusest tulenevate digitehnoloogiaga seotud investeeringute kohta.

Erandkorras, kui see on vajalik ettepaneku/algatuse rakendamiseks, tuleks rubriigi 7 assigneeringud esitada selleks ettenähtud eelarvereval.

Rubriikide 1–6 assigneeringuid tuleks kajastada „tegevusvaldkonna IT-kuludena, mis on eraldatud rakenduskavadele“. Nende kulud kuuluvad tegevuseelarvesse, mida kasutatakse otseselt algatuse rakendamisega seotud IT-platvormide/vahendite taaskasutamiseks/ostmiseks/arendamiseks ja nendega seotud investeeringuteks (nt litsentsid, uuringud, andmete säilitamine jne). Selles tabelis esitatud teave peaks olema kooskõlas 4. jaos „Digimõõde“ esitatud üksikasjadega.

Digi- ja IT-assigneeringud KOKKU	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021– 2027 KOKKU
RUBRIIK 7					
Institutsiooni tasandi IT-kulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIK 7 kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud					
Politiikavaldkondade IT-kulud rakenduskavadele	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOKKU	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.6. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

Ettepanek/algatus:

- on täielikult rahastatav mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi sisese vahendite ümberpaigutamise kaudu

Summad paigutatakse ümber programmi „Digitaalne Euroopa“ 2026. aasta 02.013001 toetuskulust ja 2027. aasta 02.0403 (erieesmärk nr 2: tehisintellekt) toetuskulust.

- tingib mitmeaastase finantsraamistiku asjaomases rubriigi mittesihotstarbelise varu ja/või mitmeaastase finantsraamistiku määruuses sätestatud erivahendite kasutuselevõtu
- nõuab mitmeaastase finantsraamistiku muutmist

3.2.7. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

- ei näe ette kolmandate isikute poolset kaasrahastamist
- näeb ette kolmandate isikute poolse kaasrahastuse, mille hinnanguline summa on järgmine:

assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Kokku
Nimetage kaasrahastav asutus					
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU					

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.
- Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - omavahenditele
 - muudele tuludele
 - märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida	Jooksval eelarveaastal kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ⁴⁰			
		Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027
Artikkel					

Sihotstarbeliste tulude puhul märkige, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave).

4. DIGIMÕÕDE

4.1. Diginõuded

Viide nõudele	Nõude kirjeldus	Nõudest mõjutatud või sellega seotud osalejad	Üldised protsessid	Kategooriad
Artikli 1 lõige 5	Lisatakse artikkel 4a: kui on täidetud teatavad tingimused, siis lubatakse tehisintellektisüsteemide ja tehisintellektimudelite pakkujatel ja juurutajatel erandkorras töödelda isikuandmete eriliike ulatuses, mis on vajalik	Tehisintellektisüsteemide ja tehisintellektimudelite pakkujad ja juurutajad Asjaomased andmesubjektid	Andmetöötlus	Andmed

⁴⁰ Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud, suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, st brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.

	kallutatuse avastamiseks ja parandamiseks.			
Artikli 1 lõige 8	Muudetakse artikli 11 lõike 1 teist lõiku: seoses suure riskiga tehisintellektisüsteemide tehnilise dokumentatsiooniga, mis tuleb koostada enne süsteemi turule laskmist või kasutusele võtmist. VKEdele ja väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele antakse teatavad regulatiivsed privileegid seoses kõnealuse teabe esitamisega.	Suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujad (sealhulgas väikesed keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad ja VKEd) Riikide pädevad asutused Teadatud asutused Euroopa Komisjon	Tehnilised dokumendid	Andmed
Artikli 1 lõige 10	Muudetakse artiklit 28, lisatakse lõige 1a: määramist taotlevatele vastavushindamisasutustele võib pakkuda võimalust esitada üks taotlus ja läbida üks hindamismenetlus.	Vastavushindamisasutused Teavitavad ametiasutused	Taotluse esitamine	Andmed
Artikli 1 lõige 11	Muudetakse artikli 29 lõiget 4: üht hindamist taotlevad teada antud asutused esitavad teavitavale ametiasutusele ühe taotluse. Asjakohaste muudatuste korral ajakohastab teada antud asutus dokumentatsiooni.	Teadatud asutused Teavitavad ametiasutused	Taotluse esitamine	Andmed
Artikli 1 lõige 16	Muudetakse artikli 56 lõiget 6: komisjon avaldab oma hinnangu tegevusjuhendite piisavuse kohta.	Euroopa Komisjon	Hinnangu avaldamine	Andmed
Artikli 1 lõige 26	Muudetakse artiklit 77	Riikide avaliku sektori asutused/organid, kes	Teabevahetus	Andmed

	<ul style="list-style-type: none"> • Lõige 1: riiklikud avaliku sektori asutused/organid, kes teostavad järelevalvet põhiõigusi kaitsvate ELi õigusest tulenevate kohustuste täitmise üle / jõustavad neid, võivad esitada põhjendatud taotluse ja pääseda juurde asjaomase turujärelevalveasutuse teabele/dokumentidele. • Lõige 1a: turujärelevalveasutus võimaldab juurdepääsu ja vajaduse korral nõuab pakkujalt/juurutajalt teavet. • Lõige 1b: vajaduse korral vahetavad eespool nimetatud turujärelevalveasutused ja avaliku sektori asutused/organid teavet. 	teostavad järelevalvet põhiõigusi kaitsvate ELi õigusest tulenevate kohustuste täitmise üle / täidavad neid kohustusi Turujärelevalveasutused Tehisintellektisüsteemide pakkujad/juurutajad		
--	--	--	--	--

4.2. Andmed

Kohaldamisalasse kuuluvate andmete üldine kirjeldus

Andmete liik	Viide nõudele (nõuetele)	Standard ja/või tehniline kirjeldus (kui see on asjakohane)
Isikuandmete eriliigid (kui töötlemine on vajalik kallutatuse avastamiseks/korrigeerimiseks)	Artikli 1 lõige 5	//
Suure riskiga tehisintellektisüsteemide tehniline	Artikli 1 lõige 8	Tehniline dokumentatsioon peab sisaldama vähemalt tehisintellektimääruse IV lisas loetletud elemente.

dokumentatsioon		Komisjon kehtestab väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele ja VKEdele suunatud lihtsustatud tehnilise dokumentatsiooni vormi.
Vastavushindamisasutuste määramise taotlused	Artikli 1 lõige 10	//
Vastavushindamisasutuste teada andmise taotlused	Artikli 1 lõige 11	Asjakohaste muudatuste korral ajakohastab teada antud asutus asjakohast dokumentatsiooni.
Komisjoni hinnang tegevusjuhendite piisavuse kohta	Artikli 1 lõige 16	//
Tehisintellektisüsteeme käsitlevale teabele juurdepääsu taotlus	Artikli 1 lõige 26	//
Teave või dokumendid, mida nõuavad riiklikud avaliku sektori asutused/organid, kes teostavad järelevalvet põhiõigustega seotud kohustuste täitmise üle / jõustavad neid	Artikli 1 lõige 26	Esitatakse arusaadavas keeles ja juurdepääsetavas vormingus.

Kooskõla Euroopa andmestrategiaga

Selgitus selle kohta, kuidas nõue (nõuded) on kooskõlas Euroopa andmestrategiaga

Artikli 1 lõikes 4 on sätestatud, et isikuandmete eriliikide töötlemise suhtes kohaldatakse asjakohaseid kaitsemeetmeid füüsiliste isikute põhiõiguste ja -vabaduste tagamiseks. See on kooskõlas määrustega (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) ja (EL) 2018/1725 (ELi isikuandmete kaitse määrus).

Kooskõla ühekordsuse põhimõttega

Selgitus selle kohta, kuidas on kaalutud ühekordsuse põhimõtet ja kuidas on uuritud olemasolevate andmete taaskasutamise võimalust

Artikli 1 lõikes 10 on sätestatud, et vastavushindamisasutustele võib anda võimaluse esitada üks taotlus ja läbida üks hindamismenetlus.

Selgitus selle kohta, kuidas on uued loodud andmed leitavad, juurdepäätavad, koostalitlusvõimelised ja taaskasutatavad ning vastavad kvaliteetsetele standarditele

Andmevood

Andmevoogude üldine kirjeldus

Andmete liik	Viide (viited) nõudele (nõuetele)	Osalejad, kes andmed esitavad	Osalejad, kes andmed saavad	Andmevahetuse ajend	Sagedus (kui see on asjakohane)
Vastavushindamisasutuste teada andmise taotlused	Artikli 1 lõige 11	I lisa A jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktide alusel määratud teada antud asutused	I lisa A jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktide kohaselt määratud teavitav asutus	Ühe hindamise taotlus	//
Komisjoni hinnang tegevusjuhendite piisavuse kohta	Artikli 1 lõige 16	Euroopa Komisjon	Üldsus	Tegevusjuhendite hindamine	Regulaarselt
Tehisintellektisüsteeme käsitlevale teabele juurdepääsu taotlus	Artikli 1 lõige 26	Riikide avaliku sektori asutused või organid, kes teevad järelevalvet põhiõigusi kaitsvate	Turujärelevalveasutus	Riikide avaliku sektori asutused/organid vajavad teavet oma	//

		liidu õigusest tulenevate kohustuste täitmise üle või tagavad nende täitmise		ülesannete täitmiseks	
Teave või dokumendid, mida nõuavad riiklikud avaliku sektori asutused/organid, kes teostavad järelevalvet põhiõigustega seotud kohustuste täitmise üle / jõustavad neid	Artikli 1 lõige 26	Turujärelevalveasutus	Riikide avaliku sektori asutused või organid, kes teevad järelevalvet põhiõigusi kaitsvate liidu õigusest tulenevate kohustuste täitmise üle või tagavad nende täitmise	Põhjendatud taotluse esitamine teabele juurdepääsuks	//
Turujärelevalveasutuste nõutav teave või nõutavad dokumendid	Artikli 1 lõige 26	Turujärelevalveasutused	Tehisintellektisüsteemide pakkujad/juurutajad	Turujärelevalveasutus vajab teavet, et vastata riiklike ametiasutuste / põhiõigustega seotud kohustuste üle järelevalvet teostavate / neid jõustavate asutuste taotlusele	//
Teabevahetus osana koostööst turujärelevalveasutuste ja avaliku sektori asutuste/organite vahel, kes teevad järelevalvet	Artikli 1 lõige 26	Turujärelevalveasutused / avaliku sektori asutused/organid	Turujärelevalveasutused / avaliku sektori asutused/organid	Koostöö ja vastastikuse abistamise käigus kindlaks tehtud teabevahetusvajadus	//

põhiõigustega seotud kohustuste täitmise üle / jõustavad neid kohustusi					
---	--	--	--	--	--

4.3. Digilahendused

Digilahenduste üldine kirjeldus

Digilahendus	Viide (viited) nõudele (nõuetele)	Peamised volitatud funktsioonid	Vastutav asutus	Kuidas on arvesse võetud juurdepääsetavust?	Kuidas on arvesse võetud korduvkasutatavust?	Tehisintellektitehnoloogia kasutamine (kui see on asjakohane)
Ei kohaldata (tehisintellektimääruse kavandatud muudatustega ei nähta ette uute digilahenduste kasutuselevõtmist)						

Iga digilahenduse puhul selgitus selle kohta, kuidas digilahendus vastab kohaldatavale digipoliitikale ja õigusaktidele

Digilahendus nr 1

Digi- ja/või valdkondlik poliitika (kui see on asjakohane)	Selgitus selle kohta, kuidas see on kooskõlas
<i>Tehisintellektimäärus</i>	
<i>ELi küberturvalisuse raamistik</i>	

<i>eIDAS</i>	
<i>Ühtne digivärv ja siseturu infosüsteem</i>	
<i>Muu</i>	

4.4. Koostalitlusvõime hindamine

Üldine kirjeldus digitaalsete avalike teenuste kohta, mida nõuded mõjutavad

Digitaalne avalik teenus või digitaalsete avalike teenuste kategooria	Kirjeldus	Viide (viited) nõudele (nõuetele)	Koostalitleva Euroopa lahendus(ed) (EI KOHALDATA)	Muu(d) koostalitluslahendus(ed)
Ei kohaldata (tehisintellektimääruse kavandatud muudatused ei mõjuta digitaalseid avalikke teenuseid)				

Nõude (nõuete) mõju piiriülesele koostalitlusvõimele digitaalsete avalike teenuste kaupa

Digitaalne avalik teenus nr 1

Hindamine	Meede (meetmed)	Võimalikud allesjäänud tõkked (kui see on asjakohane)
------------------	------------------------	--

Kooskõla kehtivate digi- ja valdkondlike poliitikameetmetega Loetlege kohaldatavad kindlakstehtud digi- ja valdkondlikud poliitikameetmed		
Korralduslikud meetmed digitaalsete avalike teenuste sujuvaks piiriüleseks osutamiseks Loetlege kavandatud juhtimismeetmed		
Meetmed, mis on võetud andmete ühise mõistmise tagamiseks Loetlege sellised meetmed		
Ühiselt kokku lepitud avalike tehniliste kirjelduste ja standardite kasutamine Loetlege sellised meetmed		

4.5. Digimõõtme rakendamist toetavad meetmed

Digitaalset rakendamist toetavate meetmete üldine kirjeldus

Meetme kirjeldus	Viide (viited) nõudele (nõuetele)	Komisjoni roll (kui see on asjakohane)	Kaasatavad osalejad (kui see on asjakohane)	Eeldatav ajakava (kui see on asjakohane)

EI OLE ASJAKOHANE				
-------------------	--	--	--	--